

PYHÄNNÄN KUNTA TILINPÄÄTÖS 2019

Toimintakertomus

1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
1.1	Kunnanjohtajan katsaus	2
1.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	3
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
1.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.5	Kunnan henkilöstö	10
1.6	Ympäristötekijät	10
1.7	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	10
1.8	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	11
2	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	12
3	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	13
4	Rahoitusasema ja sen muutokset	18
5	Kokonaistulot ja –menot	20
6	Kuntakonsernin toiminta ja talous	21
6.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä	21
6.2	Konsernin toiminnan ohjaus	21
6.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	22
6.4	Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	24
6.5	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	25
6.6	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	27
7	Tilikauden tuloksen käsittely	31
8	Talousarvion toteutuminen	32
8.1	Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen	32
8.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	52
8.3	Investointien toteutuminen	54
8.4	Rahoitusosan toteutuminen	57
8.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	58
9	Tilinpäätöslaskelmat	62
9.1	Tuloslaskelma	62
9.2	Rahoituslaskelma	63
9.3	Tase	64
9.4	Konsernituloslaskelma	66
9.5	Konsernin rahoituslaskelma	67
9.6	Konsernitase	68
10	Tilinpäätöksen liitetiedot	70
10	Jätevesilaitoksen tilinpäätös	79
11	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	83
12	Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä	84

1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Suomen bruttokansantuotteen kasvu hidastui vuonna 2019 ja jäi 1 %:iin koko vuoden osalta. Työttömyysaste puolestaan oli vuonna 2019 keskimäärin 6,7 %, joka oli parempi kuin edellisenä vuonna, jolloin työttömänä oli keskimäärin 7,4 % työvoimasta. Työllisyysaste vuonna 2019 oli keskimäärin 72,6 %, kun se vuonna 2018 oli keskimäärin 71,7 %.

Kuntien talous heikkeni selvästi vuoden 2019 aikana. Toimintakulut kasvoivat 3,9 %, mutta toimintatuottojen kasvu jäi 1,9 %:iin. Vuosikate laski koko maassa 13,6 %, vaikka valtionosuudet ja verotulot kasvoivat yli 2 %, molemmat. Valtionosuuksien kasvua selittää se, että valtio maksoi osan vuoden 2020 valtionosuuksista jo vuoden 2019 aikana. Kuntien heikentynyt talous näkyi myös siinä, että peräti 225 kuntaa ilmoitti tekevänsä negatiivisen tilinpäätöksen. Kriisikuntien määrä nousi viidestä seitsemään.

Pyhännän kunnan talous heikkeni edellisestä vuodesta ja ensimmäistä kertaa 13 vuoteen kunta teki negatiivisen tilinpäätöksen, tosin vain erittäin pienen. Alijäämä oli n. 5 500 €. Merkittävänä syynä oli valtionosuuksien jääminen selvästi pienemmäksi kuin vuonna 2018. Myös vuokratuottojen pieneneminen heikensi kunnan taloutta. Tietäytää osin kunnan talouslukujen vertailu edelliseen vuoteen on vaikeaa, sillä kunnan palvelutuotannossa tapahtui suuria muutoksia vuoden 2019 aikana. Sosiaalipalvelut siirtyivät Haapaveden kaupunkiin, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskukseen ja tuottamaksi. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuottaa Pyhännän kunnalle nyt Kuntien Hetapalvelut Oy. Sosiaalipalveluiden siirto sujui ilman suuria ongelmia ja tehdyt muutokset ovat pääosin koettu onnistuneiksi ja palveluja on pystytty kehittämään. Sosiaalitoimiston siirto kunnantalolta terveysasemalle helpottaa asiakkaiden asiointia, kun terveysasiat että sosiaalipuolen asiat hoituvat samassa rakennuksessa. Talous- ja henkilöstöhallintopalveluiden siirto on näkynyt pääasiassa kunnan sisällä. Niin palkanmaksu kuin laskutus ovat sujuneet hyvin.

Myönteisistä asioista voi nostaa esille Pyhännän Liikekeskuksen valmistumisen kesäkuussa 2019. Vuosien valmistelun ja lähes vuoden kestäneen rakennusvaiheen jälkeen saatiin Pyhännän Liikekeskuksen avajaisia vietettyä kesäkuussa. Liikekeskus on parantanut kunnan palvelutarjontaa ja vilkastuttanut elinkeinoelämää. Liikekeskuksessa asioi paljon ulkopaikkakuntalaisia niin ohikulkijoita kuin yrityksissä kävijöitä. Monet palvelut ovat nyt saman katon alla ja se helpottaa ihmisten asioimista.

Toinen suuri hanke, joka saatiin päätökseen vuoden 2019 aikana oli liikuntahallin laajennus ja uuden kuntosalin rakentaminen. Yli miljoona euroa maksanut kokonaisuus otettiin käyttöön Pyhännän kunnan 110-vuotisjuhlien yhteydessä Perttulinpäivien aikaan. Uusi kuntosali ja laajennettu liikuntahalli pystyvät tarjoamaan kuntalaisille erinomaiset mahdollisuudet liikunnan harrastamiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen. Perttulinpäivien juhlatilaisuudessa julkaistiin myös Pyhännän historian kolmas osa, joka käsittää vuodet 1960-2009 eli ajanjakson, jolloin Pyhäntä muuttui maatalousvaltaisesta kunnasta teollisuus kunnaksi.

Myös elinkeinoelämän kehitys jatkui myönteisenä. Salvos Oy aloitti mittavan investointiohjelman, Feelia Oy jatkoi voimakasta kasvuaan, Fodelia Oy aloitti toimintansa ja listautui onnistuneesti pörssiin, Jukkatalo Oy ja LapWall Oy paransivat tuloksiaan ja niin Maustaja Oy kuin Real Snacks Oy jatkoivat positiivisella linjalla. Pyhännän kunta oli omalla panoksellaan edistämässä kehittymistä. Maanhankintaan liittyvät toimenpiteet ja Maustetien uuden linjauksen rakentaminen paransivat merkittävästi Leiviskänkankaan liikennejärjestelyjä.

Syyskuussa varmistui Piiparinmäen tuulipuiston rakentaminen, kun Ilmatar Energy Oy solmi Googlen kanssa sopimuksen Piiparinmäen-tuulipuiston sähkön myynnistä. Rakennustyöt alkoivat välittömästi ja ensi kesänä pitäisi ensimmäisten tuulivoimaloiden nousta pystyyn ja alkaa tuottamaan sähköä. Tavoitteena on, että koko tuulipuisto on valmiina vuoden 2021 loppuun mennessä. Rakentamisen käynnistyminen on näkynyt kunnassa niin asuntojen kuin palvelujen kysynnän kasvuna. Tulevina vuosina kunta saa merkittävät kiinteistöverotulot tuulipuistosta, joten kunnan kannalta tuulipuiston valmistuminen tulee todella tarpeeseen.

Myönteistä oli myös työttömyyden pysyminen kohtuullisella tasolla vuoden aikana ja uusien vuokra-asuntojen valmistuminen Huoltotielle. Molemmilla seikoilla oli osaltaan vaikutusta kunnan väkiluvun myönteiseen kehittymiseen, sillä kunnan väkiluku kasvoi 21 ihmisellä vuoden 2019 aikana. Tämä on todella positiivinen kehityssuunta, sillä vain kuusi kuntaa pystyi kasvattamaan väkilukuaan Pohjois-Pohjanmaalla.

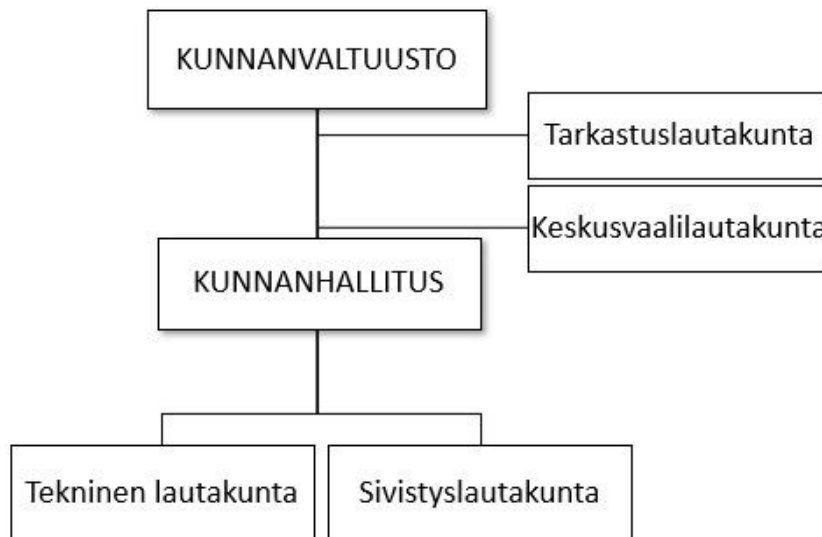
Kielteistä Pyhännän kunnan kannalta oli myös maakuntauudistuksen kaatuminen juuri ennen eduskuntavaaleja maaliskuussa 2019. Vaikka uusi hallitus ja hallitusohjelma ovat sitoutuneet sote-uudistuksen jatkamiseen, ei uudistus ole toteutumassa moneen vuoteen. Toivottavaa olisi, että tällä vaalikaudella asiasta saataisiin ratkaisu aikaan.

Vuonna 2019 saatiin paljon aikaan, mutta moni asia jäi vielä kesken toteutettavaksi tulevien vuosien aikana. Palveluiden parantaminen, elinkeinoelämän monipuolistaminen ja asuntotuotannon lisääminen vaativat joka vuosi kunnan panostusta. Näissä jos onnistumme, voimme katsoa luottavaisesti tulevaisuuteen. Kiitokset kaikille tahoille hyvästä yhteistyöstä Pyhännän hyväksi.

Jouko Nissinen, kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

PYHÄNNÄN KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO

Kunnanvaltuusto 2017-2021

Puheenjohtaja Matti Leiviskä, Keskusta
I varapuheenjohtaja Iris Ruotsalainen, Keskusta, 10.6.2019 alkaen
II varapuheenjohtaja Sami Kamula, Perussuomalaiset

Jäsenet:

Teemu Aitto-oja, Keskusta
Pentti Arbelius, Keskusta
Matti Konola, Keskusta
Terhi Korsulainen, Keskusta
Mirja Kotisaari, Keskusta
Matti Kumpulainen, Keskusta
Teijo Makkonen, Keskusta
Jarno Matikainen, Sosialidemokraatit
Sami Pellikka, Sosialidemokraatit
Virpi Piippo, Keskusta
Jukka Puurunen, Keskusta
Liisa Tahkola, Keskusta, 10.6.2019 alkaen

Esittelijänä kunnanjohtaja Jouko Nissinen ja sihteerinä hallintosihteeri Sari Takkula.

Vuosille 2017-2021 valitussa valtuustossa on 15 valtuutettua.

Valtuuston voimasuhteet 2017-2021

	lkm	ääniä,	%
Suomen Keskusta	12	530	69,8
Sosialidemokraatit	2	72	9,5
Perussuomalaiset	1	83	10,9

Kunnanhallitus 2019-2021

Puheenjohtaja Matti Konola, Keskusta
I varapuheenjohtaja Terhi Korsulainen, Keskusta
II varapuheenjohtaja Jukka Puurunen, Keskusta
Jäsenet:
Mirja Kotisaari, Keskusta
Teemu Aitto-oja, Keskusta
Sami Pellikka, Sosialidemokraatit
Sirpa Piippo, Keskusta

Esittelijänä toimi kunnanjohtaja Jouko Nissinen ja sihteerinä hallintosihteeri Sari Takkula.

Kunnanhallituksen voimasuhteet: 2019-2021

	lkm	%
Suomen Keskusta	6	85,7
Sosiaalidemokraatit	1	14,3

Keskusvaalilautakunta 2017-2021

Puheenjohtaja Pekka Kemppainen
Varapuheenjohtaja Marja-Liisa Hiltunen
Jäsenet:
Vuokko Luttinen
Ari Kamula
Mauri Pirttisalo

Tarkastuslautakunta 2017-2021

Puheenjohtaja Liisa Tahkola 10.6.2019 alkaen,
Varapuheenjohtaja Matti Leiviskä
Jäsenet:
Sami Kamula
Johanna Juntunen

Sivistyslautakunta 2017-2021

Puheenjohtaja Iiris Ruotsalainen
Varapuheenjohtaja Teijo Makkonen
Jäsenet:
Virpi Piippo
Sanna Leiviskä
Jarno Matikainen

Esittelijänä rehtori Samuli Yrjänä.

Tekninen lautakunta 2017-2021

Puheenjohtaja Pentti Arbelius
Varapuheenjohtaja Satu Rimpeläinen
Jäsenet Arto Mikkonen
Leena-Kaisa Heikkinen
Sami Pellikka

Esittelijänä rakennustarkastaja Timo Aitto-oja.

Pyhännän kunnan virasto-organisaatio

Konsernijohtaja/
hallinto-osaston päällikkö
kunnanjohtaja Jouko Nissinen

- Vaalit
- Tilintarkastus
- Yleinen hallinto
- Muut palvelut
- Elinkeinoelämän edistäminen
- Maaseudun kehittäminen

Sivistysosaston
päällikkö
rehtori
Samuli Yrjänä

Teknisen osaston
päällikkö
rakennustarkastaja
Timo Aitto-oja

- Hallinto ja koulutoimisto
- Perusopetus
- Esiopetus
- Päivähoito
- Vapaa-aikatoimi
- Kulttuuritoimi
- Kirjastotoimi

- Hallinto- ja tekninen toimisto
- Yhdyskuntasuunnittelu
- Rakennusten ja kiinteistöjen hoito
- Maa- ja metsätilat ja ympäristönsuojelu
- Jätehuolto ja energiahuolto
- Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet
- Hallinto ja rakennusvalvonta
- Palo- ja pelastustoiminta

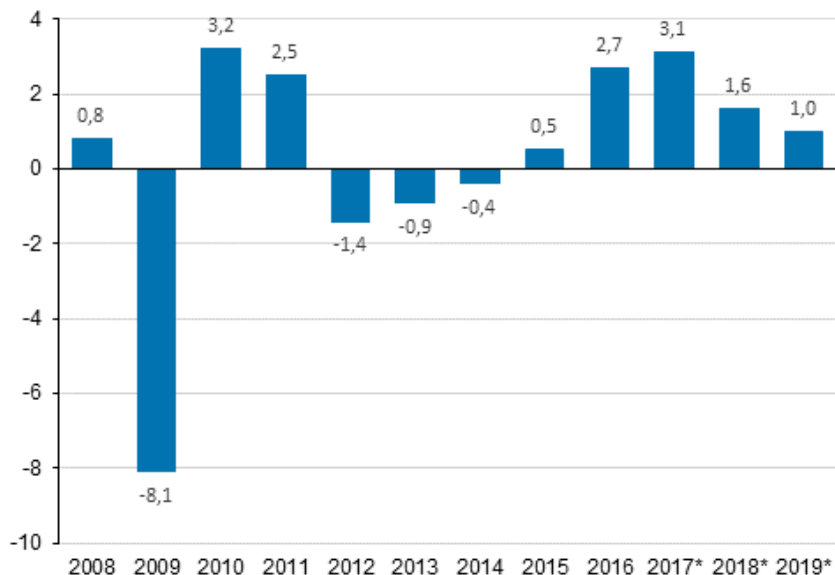
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen virallinen tilasto (SVT): Kansantalouden tilinpito [verkkojulkaisu]. ISSN=1795-8881. 2019. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 18.3.2020]. Saantitapa: http://www.stat.fi/til/vtp/2019/vtp_2019_2020-03-16_tie_001_fi.html

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen volyymi kasvoi 1,0 prosenttia vuonna 2019. Vuoden 2018 kasvu tarkentui 1,6 prosenttiin.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Arvonlisäyksen käypähintainen arvo kasvoi 3,1 prosenttia vuonna 2019 ja se oli 208 miljardia euroa. Tuoteverojen arvo oli 33 miljardia ja tuotetukipalkkioiden 1 miljardia euroa. Näistä eristä laskettavan bruttokansantuotteen arvo oli 240 miljardia euroa. Tuonnin arvo kasvoi 2,5 prosenttia 95 miljardiin euroon. Tuonnin volyymi kasvoi 2,2 prosenttia.

Viennin arvo kasvoi 6,4 prosenttia 96 miljardiin euroon vuonna 2019. Viennin volyymi kasvoi 7,2 prosenttia vientituotteiden hintojen laskiessa 0,7 prosenttia. Tavaravientiä nosti mm. vuonna 2019 ulkomaille luovutetut laivatilaukset. Muiden kysyntäerien osalta laivojen luovutus ulkomaille näkyi varastojen laskuna.

Suurimman kysyntäerän, yksityiset kulutusmenot, käypähintainen arvo kasvoi 2,0 prosenttia 126 miljardiin euroon. Julkisten kulutusmenojen arvo kasvoi 3,9 prosenttia 55 miljardiin euroon.

Investointien käypähintainen arvo kasvoi 1,8 prosenttia 57 miljardiin euroon. Investointien volyymi laski 0,8 prosenttia.

Kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo kasvoi reaalisesti eli hintamuutoksista puhdistettuna 1,8 prosenttia vuonna 2019. Oikaistuun käytettävissä olevaan tuloon lasketaan mukaan myös luontoismuotoiset yhteiskunnalliset tulonsiirrot, jotka voidaan tulkita kotitalouksille tarjotuiksi hyvinvointipalveluiksi. Näitä palveluita ovat julkisyhteisöjen ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset koulutus-, terveyst- ja sosiaalipalvelut.

Kotitalouksien kulutusmenot kasvoivat 1,9 prosenttia ja kotitalouksien säästö oli reilut 0,7 miljardia euroa (-0,5 miljardia euroa vuonna 2018). Säästämisaste oli 0,6 prosenttia.

Koko talouden palkkasumman ja työllisten kasvuvauhti hidastui vuonna 2019. Vuonna 2019 koko talouden palkkasumma kasvoi 3,1% edellisvuoteen verrattuna (4,6% vuonna 2018). Työllisten määrä puolestaan kasvoi 0,9% edellisvuoteen verrattuna (2,5% vuonna 2018). Työllisten tekemien työtuntien määrä kasvoi 0,8% vuodentakaiseen verrattuna (2,3% vuonna 2018). Ennakkotietojen mukaan työnantajien maksamat sosiaaliturvamaksut laskivat 1,4% verrattuna edellisvuoteen. Lasku selittyi edellisvuotta alhaisemmilla lakisääteisillä työnantajien sosiaalivakuutusmaksuprosenteilla.

Valtionhallinnon alijäämä oli 2,8 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 2,9 miljardia euroa. Paikallishallinnon (kuntien ja kuntayhtymien ym.) alijäämä kasvoi ennakkotietojen mukaan 2,9 miljardiin euroon. Paikallishallinnon alijäämän kasvuun vaikutti julkisten kulutusmenojen ja investointien kasvu.

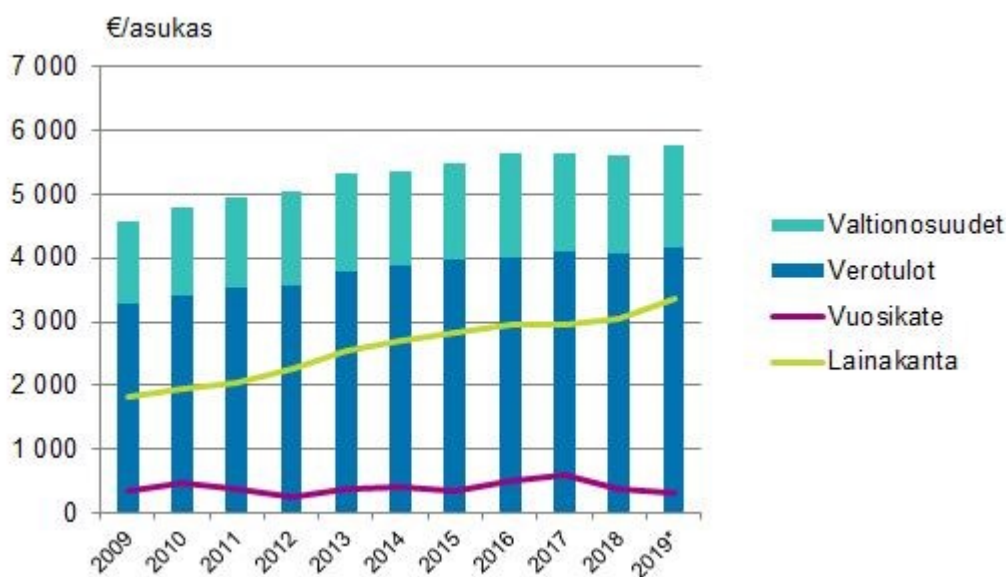
Työeläkelaitosten ylijäämä pysyi suurin piirtein edellisen vuoden tasolla 2,2 miljardissa eurossa. Työeläkelaitosten maksamien eläkkeiden määrä jatkoi kasvuaan, mutta myös kerätyt työeläkemaksut kasvoivat. Ylijäämään ei lasketa mukaan sijoitusten arvomuutoksia. Muut sosiaaliturvarahastot olivat 0,7 miljardia euroa ylijäämäisiä.

Kuntatalous 2019

Suomen virallinen tilasto (SVT): Kuntatalous neljännesvuosittain [verkojulkaisu]. ISSN=2343-4112. 4. vuosineljännes 2019. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 18.3.2020]. Saantitapa: http://www.stat.fi/til/ktan/2019/04/ktan_2019_04_2020-02-05_tie_001_fi.html

Manner-Suomen kunnilta saatujen tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien yhteenlaskettu toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla vuonna 2019 verrattuna edellisen vuoden tilinpäätöksiin. Valtionosuuksien, verotulojen ja rahoitustuottojen kasvun seurauksena vuosikate heikkeni kuitenkin euromääräisesti toimintakatetta vähemmän.

Manner-Suomen kuntien valtionosuudet, verotulot, vuosikate ja lainakanta asukasta kohden 2009-2019

Vuotta 2019 koskevien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilinpäätöksistä 2,4 prosenttia 37,8 miljardiin euroon. Toimintatuotot puolestaan vähenivät 4,1 prosenttia 7,2 miljardiin euroon. Toimintakate heikkeni 1,2 miljardilla eurolla ja oli -30,3 miljardia euroa.

Verotulot olivat tilinpäätösarvioiden mukaan yhteensä 22,9 miljardia euroa, mikä tarkoitti 2,6 prosentin kasvua edelliseen vuoteen verrattuna. Valtionosuudet kasvoivat 2,1 prosenttia 8,6 miljardiin euroon. Asukasta kohti laskettuna verotuloista ja valtionosuuksista muodostuva verorahoitus oli keskimäärin 5 748 euroa. Kuntien yhteenlaskettu vuosikate pieneni edellisestä vuodesta 0,3 miljardilla eurolla ja oli 1,8 miljardia euroa. Tilinpäätösarvioissa 56 kunnalla oli negatiivinen vuosikate, kun edellisellä vuonna tällaisia kuntia oli 44 kappaletta.

Kuntien omien arvioiden perusteella lainakanta oli vuoden 2019 lopussa 18,4 miljardia euroa. Tämä tarkoitti 10,2 prosentin kasvua edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna. Asukasta kohti lainakanta oli 3 360 euroa. Investointimenoja tilinpäätösarvioissa oli 3,9 miljardia euroa, joka oli 7,7 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden toteutuneet investointimenot.

Pohjois-Pohjanmaan talousalueen kehitys

Pohjois-Pohjanmaalla asui Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2019 lopussa 412 859 asukasta. Pohjois-Pohjanmaan asukasmäärä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 662 asukkaalla.

Työttömiä työnhakijoita Pohjois-Pohjanmaalla oli vuoden 2019 lopussa 20.741. Työttömien työnhakijoiden määrä nousi edellisvuoteen verrattuna noin 700 työnhakijalla. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli 3.396 ja alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä nousi noin 100 työnhakijalla. Pitkäaikaistyöttömiä oli 4.455 ja vähennystä edellisvuoteen oli noin 600 henkilöä.

Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan alueella asui vuoden 2019 lopussa 13 568 asukasta. Seutukunnan asukasmäärä laski vuoden 2019 aikana 145 asukkaalla. Työttömiä työnhakijoita Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa oli 564 ja työttömien

työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 9,7 %. Vuonna 2018 työttömiä työnhakijoita Haapaveden-Siikalatvan seutukunnassa oli 563.

Oman alueen taloudellinen kehitys

Pyhännän kunnan asukasmäärä tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan oli vuoden 2019 lopussa 1 578 asukasta. Kunnan asukasmäärä kasvoi vuoteen 2018 verrattuna 21 asukkaalla.

Asukasluku	2019	2018
Maaliskuu	1568	1592
Kesäkuu	1567	1584
Syyskuu	1571	1573
Joulukuu	1578	1557

Työllisyys

Pyhännän kunnassa oli 67 työtöntä työnhakijaa vuoden 2019 lopussa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 10,0 %. Vuoteen 2018 verrattuna työttömien työnhakijoiden määrä laski 5 työnhakijalla. Työttömistä työnhakijoista yli 50-vuotiaita oli 28.

	12/2019	12/2018	12/2017
Työttömiä	67	72	72
Työttömyysaste, %	10,0	10,8	10,9
Alle 25-vuotiaat	10	11	7
Yli 50-vuotiaat	28	29	35
Haapaveden-Siikalatvan seutukunta %	9,7	9,5	11,8
Pohjois-Pohjanmaa, %	11,1	10,8	12,8
Koko maa työttömyysaste, %	9,8	9,7	11,2

Asuntotuotanto

Pyhännällä valmistui vuoden 2019 aikana kaksi omakotitaloa ja 5 asuntoa Huoltotien rivitaloon.

1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Toimintatuotot

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi 2.074.131,90 € ja toimintatuotot vähenivät 151.696,36 € verrattuna edelliseen vuoteen. Toimintatuottojen suurimmat erät olivat jätevesimaksut, kaukolämpö, ateriamyyntituotot ja kotikuntakorvaukset.

Toimintakulut

Toimintakuluja (ulkoiset) kertyi 11.996.472,67 € ja toimintakulut kasvoivat 337.213,94 €. Suurimmat erät toimintakuluissa olivat palkat ja palkkiot 2.554.352,96 €, palvelujen ostot 7.323.099,55 € sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat 861.940,47 €.

Verotulot

Verotuloja kertyi yhteensä 4.771.445,62 € ja verotulot nousivat 106.666,20 €.

Verotulot lajeittain, 1000 €

	2019	2018	2017	Muutos % 2019/2018
Kunnallisvero	3664	3562	3769	2,9
Yhteisövero	604	622	591	-2,9
Kiinteistövero	503	481	433	4,6
Yhteensä	4771	4665	4793	2,3

Valtionosuudet

Valtionosuudet olivat yhteensä 5.541.404,00 € ja valtionosuudet laskivat vuoteen 2018 verrattuna 75.571,00 €.

Lainat

Kunnan taseessa oli pitkäaikaista lainaa 1.391.684,00 € ja lyhytaikaista lainaa vuoden lopussa oli 2.800.000,00 €.

Investoinnit

Nettoinvestoinnit olivat 1.253.324,14 €. Suurin yksittäinen investointikohde oli liikuntahallin laajennus 589.035,33 €.

1.5 Kunnan henkilöstö

Pyhännän kunnan henkilöstömäärä 31.12.2019 oli 75 henkilöä. Vakinaista henkilökuntaa oli 60, määräaikaista 8, tilapäisiä 1, sijaisia 3 ja työllistettyjä 3. Vuoteen 2018 verrattuna henkilöstön määrä laski 32 henkilöllä. Erillistä henkilöstökertomusta ei laadittu enää vuodelta 2019.

1.6 Ympäristötekijät

Pyhännän kunnan ympäristönsuojeluun liittyvät palvelut tuottaa Ympäristöpalvelut Helmi. Ympäristölle haitallisia vahinkoja ei sattunut vuoden 2019 aikana.

1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuoden 2019 lopulla Kiinasta alkanut covid19-pandemia sai maailman täysin sekaisin. Globaalissa taloudessa kaikki maat ovat joutuneet tekemään toimenpiteitä pandemian ehkäisemiseksi ja hoitamiseksi. Yhteiskunnassa ei ole sellaista osaluuetta, johon pandemiolla ei ole vaikutusta. Tämän vuoksi jokaisen maan yhteiskuntajärjestys on järkkynyt niin ihmisten kuin yritysten ja julkisten toimijoiden toiminta vaikeutunut. Verrattuna vuonna 2008 alkaneeseen finanssikriisiin covid19-pandemian vaikutusalueet ovat paljon laajemmat. Tämän vuoksi myös tulevan kehityksen arviointi on äärimmäisen vaikeaa.

Varmaa on, että taloudessa on edessä merkittävä taantuma. Bruttokansantuote tulee laskemaan ainakin 2020 ja mahdollisesti myös vielä 2021. Yrityksiä menee konkurssiin ja työttömyys kasvaa voimakkaasti. Jos pandemian leviämistä ei pystytä hillitsemään, toipuminen vie pidemmän aikaa. Mikäli covid19-pandemian vaikutukset jatkuvat pitkään muissa maissa, se tulee näkymään Suomen vientiteollisuudessa ja matkailussa selvästi. Mikä vaikutus pandemiolla on muihin toimialoihin, se ei vielä ole tiedossa.

Covid19-pandemia heikentää julkista taloutta huomattavasti. Valtio joutuu ottamaan lisää velkaa, jotta selviäisi kaikista velvoitteistaan. Valtio joutuu myös auttamaan kuntia, jotka käytännössä vastaavat pandemian aiheuttamista toimenpiteistä. Erityisesti kunnille covid19-pandemian aiheuttamat kustannukset voivat olla suuret. Sote-menojen kasvu, verotulojen vähentyminen, maksu- ja myyntituottojen pienentyminen jne. heikentävät jokaisen kunnan taloutta, mutta kuntakohtaiset erot saattavat olla suuria. Mikä vaikutus Pyhännän kunnalle pandemiasta aiheutuu, sitä on vielä mahdoton sanoa.

Covid19-pandemian hoito ja seuraukset vaikuttavat myös uudistusten eteenpäin viemiseen. Kuntien ja valtion voimavarat ovat tällä hetkellä kiinni pandemian hoidossa, ja aikaa ei riitä juuri muuhun. Miten tämä vaikuttaa mm. sote-uudistuksen valmisteluun ja joihinkin hankkeisiin, joiden on määrä käynnistyä keväällä, on vielä epäselvää. Pandemian seurauksena varmasti joudutaan myös tarkastelemaan, miten lainsäädäntöä, toimintatapoja ja ohjeistuksia tulee muuttaa, jotta mahdollisesta seuraavasta kriisistä selvitään vielä paremmin.

Sosiaalipalvelujen siirto Haapaveden kaupungin, Sosiaali- ja terveystieteiden Helmen tuottamaksi ja talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen siirtäminen Kuntien Hetapalvelut Oy:n tuottamaksi vuoden 2019 alusta lukien on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi. Pienen kunnan mahdollisuus olla itse näiden palvelujen järjestäjänä ja tuottajana on vaikeutunut koko ajan ja siksi valitusta toimintalinjasta kannattaa pitää kiinni myös tulevaisuudessa.

Mikäli covid19-pandemian vaikutukset jäävät lyhytaikaiseksi, kunnassa toimivat yritykset tulevat pääsääntöisesti selviämään tilanteesta. Kuitenkin vaarana on, että jotkut yritykset lopettavat toimintansa. Kriisin jälkihoidon on oltava riittävän tehokasta, jotta kunnalle elintärkeän yritys-elämän tulevaisuus saadaan turvattu. Niin kriisin akuutissa hoidossa kuin kriisin jälkihoidossa tarvitaan Haapaveden-Siikalatvan seutukunnan panosta, ennen kaikkea elinkeinojohtajan panosta, ja siksi tuloksellisen seutukunta yhteistyön jatkuminen pitää olla selkeä kunnan tavoite.

Kunnan talouden kannalta merkittävää on, miten sote-uudistus, sotu-uudistus ja valtionosuus uudistus toteutetaan. Pyhäntä saa suuren osan tuloistaan valtionosuuksista ja mikäli nämä uudistukset kunnan kannalta ovat negatiivisia, vaikeutuu kuntatalouden tasapainossa pitäminen huomattavasti.

Kunnan talouden kannalta oli tärkeää, että Piiparinmäen-Murtomäen tuulivoimapuiston rakentaminen käynnistyi vuoden 2019 loppupuolella. Tuulivoimapuiston valmistuminen lisää kunnan kiinteistöverotuloja paljon ja helpottaa siten kunnan talouden suunnittelua.

Tulevan kehityksen arviointi on muodostunut vuosi vuodelta entistä vaikeammaksi. Muutokset ovat entistä nopeampia. Kunnan ulkopuolella tapahtuviin muutoksiin emme voi juuri vaikuttaa, mutta pitämällä kuntatalouden kunnossa ja niin yritys-elämän kuin kunnan asukasmäärän kasvussa, selviämme myös tulevien vuosien haasteista.

1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Pyhännän kunnan suurin strateginen riski on koko kuntakentän epävarma tilanne. Maaliskuussa 2019 kaatunut maakunta- ja soteuudistus ja uuden hallituksen aloittama suppeampi sote-uudistus vaikuttavat kunnissa vasta muutaman vuoden kuluttua ja siihen saakka kuntien epätietoisuus palvelujen järjestämisen ja tuottajavastuusta tulevaisuudessa on auki. Kunta ei voi jäädä odottelemaan mahdollista uudistusta vaan Pyhännän kunnan on muiden maakunnan kuntien kanssa etsittävä keinoja, joilla sote-palveluja voidaan kehittää välittömästi.

Sote-uudistukseen liittyy myös sote-kiinteistöjen tulevaisuus. Pyhännän terveysasema ja Palvelukeskus Nestori ovat molemmat n. 40 vuotta vanhoja. Lähdetäänkö näitä korjaamaan vai rakennetaanko kokonaan uusi kiinteistö, on merkittävä haaste ja myös riski kunnan taloudelle.

Strateginen riski on myös Pyhännän kunnan suuri riippuvaisuus yrityselämän menestymisestä niin tulojen kuin työpaikkojen osalta. Kunta on panostanut voimakkaasti yrityselämän kasvuun, mm. investoimalla toimitiloihin 2010- luvulla. Toimitilojen käyttöaste täytyy olla korkealla, jotta kunta pystyy selviytymään rakentamiseen otetuista lainoista ja muista velvollisuuksista. Vaikka yritystoiminnan edistämiseen liittyy aina riskejä, on kunnan kuntastrategian mukaisesti oltava aktiivinen edelleen elinkeinopolitiikassa. Tämä koskee niin palveluyrityksiä kuin teollisuusyrityksiä. Yritystoiminnan kasvun turvaamisessa työvoiman saatavuus ja lähellä olevien yritys- ja työllisyyspalvelujen toimivuus ovat keskeisellä sijalla.

Pyhännän kunta pystyi pienentämään toiminnallista riskiä merkittävästi, kun sosiaalitoimi siirtyi vuoden 2019 alusta Haapaveden kaupungin, Sosiaali – ja terveystoimiin Helmen, järjestämäksi ja tuottamaksi. Vaikka kunnan kustannukset sosiaali-toimissa ovat kasvaneet, ei palvelujen siirto ole syynä kustannusten kasvuun vaan lisääntynyt palvelujen tarve. Sote-kustannusten voimakas kasvu muodostaa merkittävän riskin kuntataloudelle. Myös talous- ja henkilöstöhallinnon siirto kuntien Hetapalvelut Oy:n tuottamaksi vähensi kunnan toiminnallista riskiä. Nämä palvelujen siirrot merkitsevät sitä, että kunnan keskushallinnon henkilöstömäärä on nyt niin vähäinen, että siitä muodostuu oma riski. Kunnan on kuitenkin selvitettävä sille annetuista lakisääteisistä tehtävistä.

Pyhännälle tärkeitä kuntayhtymiä ovat Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä on edessään erittäin suuria investointeja, Tulevaisuuden sairaala, ja tämä lisää kunnan vastuita. Pienenevät ikäluokat aiheuttavat haasteen toisen asteen koulutuksen järjestäjille. Vaarana on, että toisen asteen koulutus keskittyy suurempiin yksiköihin ja suuremmille paikkakunnille ja se heikentää Pyhännän mahdollisuuksia saada uusia asukkaita lapsiperheistä. Myös paikalliset yritykset tarvitsevat yhä enemmän ammatillista koulutusta henkilöstönsä osaamisen kehittämiseen.

Taloudellisista riskeistä merkittävin on kunnan velkaantuminen. Tulevina vuosina joudutaan tarkoin miettimään, mitä investointeja kunta lähtee tekemään. Kunnan velkaantumisen estämiseksi investointien on oltava tulevina vuosina selvästi pienempiä kuin viime vuosina. Korkeiden nousu muodostaa kunnalle taloudellisen riskin pitkällä aikavälillä. Toimintamenoja ei ole vara kasvattaa, jotta veroprosentti voidaan pitää nykyisellä tasolla.

Täysin uusi ja merkittävä riski niin maailmantaloudelle kuin Suomen taloudelle ja edelleen kaikkien kuntien, myös Pyhännän kunnan taloudelle on 2019 vuoden lopulla alkanut covid19-pandemia. Kaikki ennusteet ovat yhtä mieltä siitä, että talous menee taantumaan, taantumien kestosta ja suuruudesta on vielä erisuuntaisia näkemyksiä tällä hetkellä. Erityisesti kuntataloudelle ennusteet ovat synkät. Monet yritykset joutuvat lomauttamaan ja /tai irtisanomaan henkilöstöään, yrityksiä tulee menemään konkurssiin, yritysten taloudellinen tilanne heikkenee jne. Jo näiden vaikutus kuntatalouteen on merkittävä ja kun tiedossa on, että verotulot vähenevät ja kuntien sote-menot kääntyvät kasvuun, niin kuntatalous on todella suurissa vaikutuksissa covid19-pandemian jäljiltä.

Kunnan kannalta erittäin myönteinen seikka on Piiparinmäen tuulivoimapuiston rakentamisen käynnistyminen syksyllä 2019. Tuulivoimapuiston pitäisi olla valmiina vuoden 2021 loppuun mennessä. Tuulivoimapuistosta kunta tulee saamaan kiinteisverotuloa hyvin ja se antaa liikkumavaraa kuntatalouteen.

Pyhännän kunnan tulevaisuus sisältää paljon epävarmuutta, mutta myös suuria mahdollisuuksia. Kaikkiin päätöksiin kunta ei voi vaikuttaa, mutta mikäli kunta onnistuu omassa päätöksenteossään, Pyhännä selviää myös tulevaisuudessa.

2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Pyhännän kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinta ohje otettiin käyttöön 1.1.2018. Sisäisellä valvonnalla varmistetaan, että kunnan toiminta on tehokasta ja tuloksellista, päätöksen perusteena oleva informaatio on luotettavaa sekä säännöksiä, päätöksiä ja toimintaohjeita noudatetaan. Sisäinen valvonta tukee johtamista.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaa sisäisen valvonnan toimivuudesta. Osastopäälliköt vastaavat tulosalueensa sisäisestä valvonnasta. Kuntakonsernin ohjaus ja konsernivalvonnan järjestäminen on puolestaan konsernijohtajan vastuulla.

Hallintosäännössä on määritelty toimielinten ja viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta sekä annetaan määräykset hallinnon ja talouden tarkastuksesta kuin myös sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta.

Resurssien ja voimavarojen turvaaminen on yksi sisäisen valvonnan keskeinen osa-alue.

Kunnan riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja se toteutetaan samoin periaattein.

Sisäisen valvonnan järjestämisen arviointi

Kunnan sisäisen valvonnan järjestämistä arvioidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Sisäisen valvonnan toimivuutta ja toteutumista arvioidaan ympäri vuoden johtoryhmässä. Arvioinnissa hyödynnettiin erillistä arviointilomaketta.

Riskien kartoitusten ajantasaisuus ja kattavuus

Kunnan ja kuntakonsernin toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä arvioidaan ja seurataan jatkuvasti.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen siirto Kuntien Hetapalvelut Oy:n tuottamaksi huomioitiin sisäisen valvonnan järjestämisessä.

Riskiarviointia tehdään talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa ja suuria investointeja suunniteltaessa. Riskejä arvioidaan kuntakonsernin tasolla investointien ja käyttötalouden näkökulmasta. Riskienhallinnalla voidaan puuttua ennalta toimintaa ja taloutta uhkaaviin tekijöihin.

Kunnan ja tytäryhteisöjen vakuutukset pidettiin ajan tasalla riskienhallintaohjeen mukaisesti.

Osastot suunnittelivat ja toteuttivat toimialansa riskienhallinnan ohjeiden mukaisesti.

Jokilaaksojen pelastuslaitos ohjeisti varautumis- ja turvallisuussuunnitelmien uudistamisessa.

Säännösten ja määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännöksiä, määräyksiä, ohjeita ja päätöksiä noudatettiin hyvin.

Sisäisen valvonnan kehittämisalueita

1. Sisäisen valvonnan sisäistäminen osaksi jokapäiväistä toimintaa.
2. Toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen kuvataan tarkasti.
3. Sopimushallinta järjestelmä ajan tasalle.

Kunnan keskeisimmät toimintaan ja talouteen liittyvät riskit

1. Terveysten- ja sairaanhoidon kustannusten .
2. Kunnan vuokratuottojen pienentyminen.
3. Kunnassa toimivien yritysten joutuminen talousvaikeuksiin.
4. Kuntakonsernin velkaantuminen.
5. Äkilliset laajat talouden toimintahäiriöt
6. Kunnan henkilöstön pieni määrä heikentää toimintavarmuutta

Suunnitellut kehittämistoimenpiteet

1. Asioiden valmistelun huolellisuuteen panostaminen.
2. Kaiken toiminnan tietoturvan kehittäminen.
3. Riskienhallinta osaamisen lisääminen.

Vuoden 2019 toiminnan tarkastelu

Pyhännän kunnalla ei ollut vuoden 2019 aikana vireillä asioita oikeudessa. Oikaisuvaatimuksia ei ollut vuoden aikana yhtään.

Talousarviota noudatettiin hyvin. Talousarvioon varattujen määrärahojen ylityksiin haettiin lisämäärärahaa ja määrärahasiirrot tehtiin ohjeistuksen mukaisesti.

Tytäryhtiöiden taloutta seurattiin ja kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt raportoivat riskeistään ja riskien hallinnasta ohjeistuksen mukaisesti.

Vuonna 2019 kunnassa jatkettiin tietoturvaan liittyvien asioiden kehittämistä, jotta niihin liittyviä riskejä voidaan tulevaisuudessa pienentää.

Kunta otti pitkäaikaista lainaa 1 milj. euroa vuoden 2019 aikana. Rahoitus turvattiin pääsääntöisesti kuntatodistuksilla. Vuoden 2019 suurin investointi, liikuntahallin laajentaminen ja kuntosalin rakentaminen, ovat kunnan taseessa.

Talouden ja toiminnan raportointi toteutettiin huhtikuun ja elokuun lopun taloudellisesta tilanteesta. Lisäksi taloudellista tilannetta käytiin läpi kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokouksissa.

Valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin, todella myönteistä oli kunnan väkiluvun kasvu vuonna 2019. Poikkeamiset ja niistä aiheutuneet toimenpiteet käsitellään toimintakertomuksessa.

Pyhännän kunta osti vuoden aikana erittäin paljon palveluja, eniten Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä ja Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin menot kunnassa kasvoivat vain vähän vuoden aikana. Sosiaalipalveluiden siirto Haapaveden kaupungin, Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta, tuottamaksi onnistui hyvin. Tapahtunut kustannusten nousu johtui palvelutason parantamisesta. Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuotti vuoden 2019 alusta Kuntien Hetapalvelut Oy. Toiminnan siirto onnistui hyvin. Vanhustenhuollossa määräaikainen sopimus Doctagon Oy:n kanssa jatkui. Sopimuksella turvattiin lääkäripalvelujen saatavuutta Palvelukeskus Nestorissa. Kiinteistöpalvelujen tuottamisesta kuntakonsernille vastasi edelleen Pyhännän Kiinteistöpalvelu Oy. Palvelujen ostossa ei tapahtunut muita muutoksia. Kirjastonjohtajan palvelut ostettiin edelleen Haapaveden kaupungilta, maaseutupalvelut puolestaan tuotti Siikalatvan kunta. Elinkeinojen kehittämisen palvelut ja elinkeinojohtajan palvelut ostettiin Haapaveden-Siikalatvan kuntayhtymältä.

Kannanotto sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä

Kunnan sisäinen valvonta on toiminut kohtuullisesti mutta sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on tarpeellista kehittää, jotta pystytään vastaamaan kunnan toiminnassa tapahtuviin muutoksiin. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita päivitetään, jos siihen ilmenee tarvetta.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa ja toiminnan rahoitusta rahoituslaskelmassa. Molempien laskelmien ja niistä laskettavien tunnuslukujen tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyttä. Rahoituslaskelmassa osoitetaan, miten investoinnit, sijoitukset ja lainanlyhennykset tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitetaan.

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteiden, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista lasketuja tunnuslukuja.

Tuloslaskelma ja tunnusluvut (ulk.)

	2019 1 000 €	2018 1 000 €
Toimintatuotot	2 074	2 226
Toimintakulut	-11 996	-11 659
Toimintakate	-9 922	-9 433
Verotulot	4 771	4 665
Valtionosuudet	5 541	5 617
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11	8
Muut rahoitustuotot	12	15
Korkokulut	-14	-15
Vuosikate	399	856
Poistot ja arvonalentumiset	-464	-463
Tilikauden tulos	-64	393
Tilinpäätössiirrot	59	-128
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-5	264
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	17,3	19,1
Vuosikate/Poistot, %	86	185
Vuosikate, euroa/asukas	253	550
Asukasmäärä	1578	1557

Kaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

=100*Toimintatuotot/(Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

=100*Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

Toimintakate

Toimintakate on toimintatuottojen ja –kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Pyhännän kunnan toimintakate oli -9.922.340,77 € ja toimintakate parani vuoteen 2018 verrattuna 488.910,30 €.

Vuosikate

Vuosikate osoittaa tulo- ja rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo- ja rahoituksen riittävyyttä. Kunnan tulo- ja rahoitus on riittävällä tasolla, mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien poistojen suuruinen. Vuonna 2019 vuosikate oli 399.289,51 € jolloin vuosikate ei kata suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia 463.780,24 €.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulos oli -64.490,73 € ja tulos heikkeni vuoteen 2018 verrattuna 457 038,54 €.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista, 17,3 %

Tunnusluku osoittaa, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi myynti- ja maksutuotoilla ja muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla. Saatu prosenttiosuus vähennettynä sadasta osoittaa, kuinka suuri osuus toimintakuluista rahoitetaan verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja otto-lainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2019	2018
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	399	856
Tulorahoituksen korjaukset	-17	-68
Toiminnan rahavirta	<u>382</u>	<u>788</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1503	-1629
Rahoitusosuudet investointimenoihin	204	126
Pysyvien vast.hyödykk. luovutustulot	63	98
Investointien rahavirta	<u>-1236</u>	<u>-1405</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-854	-617
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-160
Antolainasaamisten vähennykset	15	175
Antolainauksen muutokset	<u>15</u>	<u>15</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-446	-396
Lyhytaikaisten lainojen muutos	800	600
Lainakannan muutokset	<u>1354</u>	<u>204</u>
Toimeksiant.varojen ja pääoman muutos	-29	-28
Vaihto-omaisuuden muutos	-2	
Saamisten muutos	346	-65
Korottomien velkojen muutos	-707	232
Muut maksuvalmiuden muutokset	<u>-392</u>	<u>139</u>
Rahoituksen rahavirta	977	358
Rahavarojen muutos	123	-259
Rahavarat 31.12., 1000 €	446	324
Rahavarat 1.1., 1000 €	324	583

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-457	1 218
Investointien tulorahoitus, %	30,7	56,9
Laskennallinen lainanhoitokate	0,7	2,0
Kassan riittävyys, pv	11,7	8,5
Asukasmäärä	1 578	1 557

Kaavat

Investointien tulorahoitus, % = 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate = (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv) = 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Tunnusluvun avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Investointien omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna positiivinen. Positiivinen tunnusluku ilmaisee, paljonko rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen tunnusluku osoittaa, paljonko menoista joudutaan kattamaan olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai lisärahoituksella. Pyhännän kunnassa tunnusluku oli -456513,73.

Investointien tulorahoitus 30,7 %

Tunnusluku osoittaa, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

Lainanhoitokate osoittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Pyhännän kunnan lainanhoitokate oli 0,7.

Kassan riittävyys

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan kassavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kunnan maksuvalmius oli 11,7 päivää.

4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Tase ja tunnusluvut

VASTAAVAA	2019 1000 €	2018 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	166	239
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	166	239
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1250	1178
Rakennukset	2937	2124
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2473	2532
Koneet ja kalusto	105	171
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	308	327
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	7073	6332
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7898	7777
Muut lainasaamiset	148	163
Muut saamiset	1	1
Sijoitukset yhteensä	8047	7941
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	15286	14512
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10	9
	10	9
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Ennakkomaksut	2	
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	127	340
Muut saamiset	32	119
Siirtosaamiset	133	181
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	292	640
Saamiset yhteensä	294	640
Rahat ja pankkisaamiset	446	324
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHT.	742	964
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16038	15485

VASTATTAVAA	2019	2018
	1000 €	1000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5255	5255
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	4009	3745
Tilikauden yli- / alijäämä	-5	264
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9259	9264
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	608	667
Vapaaehtoiset varaukset	700	700
	1308	1367
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	10	38
	10	38
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1392	907
Pitkäaikainen yhteensä	1392	907
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	2800	2000
Saadut ennakot	7	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	465	396
Ostovelat	355	560
Muut lyhytaikaiset velat	69	100
Siirtovelat	374	852
Lyhytaikainen yhteensä	4070	3908
VIERAS PÄÄOMA YHT.	5462	4815
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16038	15485

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste %	65,8	68,7
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	44,0	38,5
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	4004	4009
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2537	2575
Lainakanta 31.12., 1000 €	4657	3303
Lainakanta 31.12., €/asukas	2951	2121
Lainat ja vastuut 31.12.	5596822	4315287
Lainat ja vastuut, €/asukas	3547	2772
Lainasaamiset, 1000 €	148	163
Asukasmäärä	1578	1557

Kaavat:

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta = Vieraspääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vastuut, 31.12. = Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset, 1000 € = Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Omavaraisuusaste 65,8 %

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Lainakanta 31.12.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakanta vuoden 2019 lopussa oli 4656612,00 €. Lainakanta kasvoi edellisestä vuodesta 1353512,00 €.

Lainasaamiset

Kunnan lainasaamiset olivat 147903,18 €.

5 Kokonaistulot ja –menot

Kunnan kokonaistulot ja –menot laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Laskelma sisältää ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	2074	Toimintakulut	11996
Verotulot	4771	Valmistus omaan käyttöön	0
Valtionosuudet	5541		
Korkotuotot	11	Korkokulut	14
Muut rahoitustuotot	12	Muut rahoituskulut	0
Satunnaiset tuotot	0	Satunnaiset kulut	0
Tulorahoituksen korjaukset		Tulorahoituksen korjaukset	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-17	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	204		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	63	Investointimenot	1503
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset	15	Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	446
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	800	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Kokonaistulot yhteensä	14474	Kokonaismenot yhteensä	13959

Täsmäytys: Kokonaistulot – Kokonaismenot = 14474 – 13959 = 515

Rahavarojen muutos – Muut maksuvalmiuden muutokset = 123 – (-392) = 515

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen kuuluvista yhteisöistä

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit
Kiinteistö Oy Ukonojankartano
As Oy Pyhännän Kirkkotie
Pyhännän Vesi Oy
Pyhännän Malmitori Oy
As Oy Pyhännän Tavastkenkä

Osakkuusyhteisöt

As Oy Pyhännän Rantakoivu
Siikalatvan keskuspuhdistamo Oy

Kuntayhtymät

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä
Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä
Pohjois-Pohjanmaan liitto

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pyhännän kuntakonsernin toiminnan ohjaus perustuu 2019 hyväksytyyn konserniohjeeseen, jossa määritellään kuntakonsernin johtamisjärjestelmä, konserniohjaus ja konsernivalvonta. Konserniohjeen pääpaino on luonnollisesti kunnan tytäryhteisöjen omistajaohjauksessa, mutta ohjetta noudatetaan myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeessa selvitetään, miten eri toimielinten vastuunjako tavoitteiden asettamisessa, toiminnan seurannassa ja raportoinnissa toteutetaan. Kunnanvaltuusto asettaa konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet, eri yhteisöjen toiminnalliset ja tulokselliset tavoitteet sekä vahvistaa omistajapolitiikan linjaukset. Valtuusto myöntää myös takaukset tytäryhteisöjen pitkäaikaisen vieraan pääoman hankintaan. Kunnanhallituksen tehtäviin kuuluu ohjeistaa yhtiökokouksissa ja eri yhtiöiden ja yhtymien päättävissä elimissä olevia kunnan edustajia. Kunnanhallitus seuraa erityisesti tytäryhteisöjen toimintaa ja tekee toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista ja puutteista. Kunnanhallitus myös vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä ja konsernin toiminnan raportoinnista tilinpäätöksessä.

Kunnanjohtaja johtaa kunnan konsernipolitiikkaa. Viranhaltijat valvovat ja seuraavat tehtäviensä edellyttämällä tavalla omaan vastuualueeseensa kuuluvien osien toimintaa ja tavoitteiden toteutumista. Konsernin toiminnan ohjauksessa on merkittävä rooli myös kuntakonsernin tilintarkastajalla, jolla on oikeus tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa ympäri vuoden. Tarkastuslautakunnalla on myös mahdollisuus valvoa ja seurata konserniyhteisöjä.

Kunnan valitsevat edustajat vastaavat omistajaohjauksen toteutumisesta tytär- ja osakkuusyhtiöissä sekä kuntayhtymissä. Kunnanvaltuusto valitsee edustajat kuntayhtymien yhtymävaltuustoihin ja kunnanhallitus yhtiökokouksiin tai muihin vastaaviin kokouksiin. Yhtiöiden hallitusten jäsenten valinnassa painotetaan ennen kaikkea osaamista ja pätevyyttä.

Konserniohje antaa selkeät määräykset ja ohjeet konsernin taloudenhoidosta. Ohjeen mukaisesti toimien saadaan konsernitalous pidettyä hallinnassa.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit

Yhtiö on 100 % kunnan omistama tytäryhteisö, joka perustettiin 31.12.2014 Kuntalain (626/2013) 2 a §:n yhtiöittämisvelvoitteen mukaisesti.

Vuoden 2019 aikana tehtyjä investointeja;

- Real Snacks Oy:n tuotantotilan kolme puista pilaria vaihdettiin teräspilareiksi

Pyhännän kunta on maksanut Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushalleille hoitovastiketta vuoden 2019 aikana 205 797,85 € ja pääomavastiketta 110 114,28 €.

Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallien tulos oli alijäämäinen 260 329,07 €.

Hoitovastikkeen kasvanut määrä johtuu Feelia Oy:n käyttämättömäksi jääneiden tilojen ja uuden liikekeskuksen kustannuksista.

Kiinteistö Oy Ukonojankartano

Kiinteistö Oy Ukonojankartano on Pyhännän kunnan 100 % omistama tytäryhteisö. Yhtiöllä on 106 vuokrahuoneistoa 10:ssa eri kiinteistössä. Huoneistojen käyttöaste oli tuotolla mitattuna n. 87 % ja vuokratuottoja kertyi 532 397,60 €.

Yhtiö osti viiden huoneiston rivitalo Huoltotie 2:sta. Asunnot ovat olleet vuokrattavissa vuoden 2020 alusta alkaen.

Kiinteistö Oy Ukonojankartanon tilikauden tulos on poistojen jälkeen ylijäämäinen 51 766,02 €. Muodostettiin tuloksen suuruinen asuintalovaraus, jolloin tulokseksi tulee 0,00 €.

As Oy Pyhännän Kirkkotie

Pyhännän kunta omistaa As Oy Pyhännän Kirkkotiestä viiden huoneiston hallintaa oikeuttavat osakkeet ja kunnan omistusosuus yhtiöstä on 65,24 %.

Yhtiön tulos oli poistojen jälkeen alijäämäinen 8 074,38 €.

Pyhännän Vesi Oy

Pyhännän kunta omistaa Pyhännän Vesi Oy:stä 63,70 %. Yhtiöstä tuli kunnan tytäryhteisö 1.6.2016 alkaen. Pyhännän Vesi Oy:n tilikauden tulos oli ylijäämäinen 140973,54 €

Pyhännän Malmitori Oy

Pyhännän kunta omistaa 60,05 % Pyhännän Malmitori Oy:n osakepääomasta. Tilikauden tulos oli poistojen jälkeen alijäämäinen 17.628,88 €.

Asunto Oy Pyhännän Tavastkenkä

Kunta omistaa neljän huoneiston rivitalosta kaksi huoneistoa. Kunnan omistusosuus yhtiöstä on 50,28 %. Tilikauden tulos oli poistojen jälkeen alijäämäinen 3024,28 €. Rivitalo liitettiin Siikalatvan keskuspuhdistamon siirtoviemäriin.

Osakkuusyhtiöt

Kunnan omistamat osakkuusyhteisöt on yhdistetty kuntajaoston konserniohjeiden mukaisesti konsernitilinpäätökseen.

Kuntayhtymät

Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä

Vuoden 2019 aikana Pyhännälle perustettiin 14 uutta yritystä ja neljä yritystä lopetti toimintansa.

Haapaveden-Siikalatvan seutukuntaan myönnetty yritystuki

ELY-keskuksen rahoitus suoraan yrityksiin	1 808 640 €
Finnvera Oyj:n rahoitus	6 000 000 €
Leader-toimintaryhmä	97 712 €

Myönnetystä yritystuesta Pyhännälle kohdistui 1.649.320 €.

Konsernin lainakanta vuoden 2019 lopussa oli 10 053 334,78 € ja lainakanta nousi vuoteen 2018 verrattuna 1 906 290,49 €. Asukaskohtainen lainakanta oli 6370,93 €.

Konsernitavoitteet ja niiden toteutuminen

Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushallit

Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

- Raportointi ja tiedotus on ollut ohjeen mukaista.

Teollisuus- ja liiketiloihin tehdään tarvittavat korjaus- ja ylläpitotyöt

- Korjaus- ja ylläpitotöitä tehtiin Real Snacks Oy:lle ja Feelia Oy:lle.

Kiinteistö Oy Pyhännän teollisuushalleille laaditaan vuosikohtainen toimintasuunnitelma

- Toimintasuunnitelmaa ei ole laadittu.

Taloudelliset tavoitteet

Tulot kattavat tilojen rahoitus- ja ylläpitokustannukset

- Tulot ovat kattaneet rahoitus- ja ylläpitokustannukset.

Kiinteistö Oy Ukonojankartano

Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

- Raportointi ja tiedotus on ollut ohjeen mukaista.

Kunnossapito- ja korjaussuunnitelman laatiminen ja noudattaminen

- Kunnossapito- ja korjaussuunnitelmaa on päivitetty.

Vuokra-asuntojen määrä vastaa kysyntää

- Vuoden 2019 ostettiin viiden huoneiston rivitalo Huoltotie 2.

Vuokrat kilpailukykyisiä naapurikuntiin verrattuna

- Vuokrat ovat kilpailukykyisiä.

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiön tulo-rahoitus kattaa ylläpitokustannukset

- Tulo-rahoitus on kattanut ylläpitokustannukset.

Tilikauden tulos on ylijäämäinen

Vuokrat kilpailukykyisiä naapurikuntiin verrattuna

- Vuokrat ovat kilpailukykyisiä.

As Oy Pyhännän Kirkkotie

Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

- Raportointi ja tiedotus on ollut ohjeen mukaista.

Kunnossapito- ja korjaussuunnitelman noudattaminen

- Kiireellisimmät korjaussuunnitelmaan kirjatut viat ja puutteet korjattiin

Huoneistoja myydään mahdollisuuksien mukaan

- Huoneistoja ei ole myyty.

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiön tulo-rahoitus kattaa ylläpitokustannukset

- Tulorahoitus kattaa ylläpitokustannukset.

Tilikauden tulos on ylijäämäinen

- Tilikauden tulos oli alijäämäinen.

Pyhännän Malmitori Oy

Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

- Raportointi ja tiedotus on ollut ohjeen mukaista.

Taloudelliset tavoitteet

Yhtiön tulo-rahoitus kattaa ylläpitokustannukset

- Tulorahoitus kattaa ylläpitokustannukset.

Tilikauden tulos on ylijäämäinen

- Tilikauden tulos oli alijäämäinen.

Pyhännän Vesi Oy

Konserniohjeen mukainen raportointi ja tiedotus

- Raportointi ja tiedotus on ollut ohjeen mukaista.

Jätevesilaitos osaksi Pyhännän Vesi Oy:tä

- Siirtyminen ei ole toteutunut.

Käyttöveden toimintavarmuus

- Veden toimituksessa ei ole ollut merkittäviä katkoksia.

Taloudelliset tavoitteet

Tilikauden tulos on ylijäämäinen

- Tilikauden tulos oli ylijäämäinen.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntakonsernin tulevaa kehitystä voidaan arvioida monesta eri näkökulmasta. Hallitusohjelma, kuntakonsernin omat toimenpiteet, valtionosuusjärjestelmän uudistaminen ja muut valtion toimenpiteet ratkaisevat, miten Pyhännän kuntakonserni kehittyy tulevina vuosina.

Hallitusohjelmassa, joka valmistui eduskuntavaalien jälkeen kesällä 2019, hallitus päätti jatkaa sote-uudistuksen valmistelua. Hallitusohjelman mukaan maakuntauudistusta toteutetaan suppeampana kuin edellisellä hallituskaudella oli sovittu. Sote-uudistus, on tarkoitus saada tällä hallituskaudella siihen pisteeseen, että uudistuksen täytäntöönpano voidaan aloittaa. Pyhännän kunnan kannalta toivottavaa on, että maakuntauudistus etenee, jotta epävarmuus niin sote- palvelujen järjestämisestä kuin tuottamisesta loppuu ja kunnat pääsevät suunnittelemaan tulevaisuuttaan pitkäjänteisemmin.

Sote-uudistukseen liittyy kiinteästi myös kunnan sote-kiinteistöjen tulevaisuus. Tässä tilanteessa pitäisi pystyä arvioimaan, millaisiin toimenpiteisiin kunnan pitäisi ryhtyä niin terveysaseman kuin palvelukeskus Nestorin suhteen. Molemmilla on korjaustarvetta, mutta millaisia ratkaisuja niihin olisi tehtävä, se selviää vasta kun on tehty perusteellinen kartoitus molempien korjaustarpeesta. Myös palveluasumisen lisärakentaminen on selvitettävä lähiaikoina.

Valtionosuusuudistusta vaikeuttaa kuntien taloustilanteen nopea heikentyminen. Yhä suurempi osa kunnista on talousvaikeuksissa ja paineet taloutta kohtaan vain kasvavat mm. uusien velvoitteiden ja palkkaratkaisujen myötä. Miten kunnat, myös Pyhäntä, pystyvät selviytymään tulevista haasteista, riippuu ratkaisevasti valtionosuusuudistuksen toteuttamisesta. Kuntalain mukaan kuntakonsernin talous on tarkastelunäkökulmana, kun pohditaan kunnan selviytymistä tulevaisuudessa. Pyhännän kuntakonsernin sisällä tärkeiden tytäryhteisöjen taloudellinen tilanne vaikuttaa keskeisesti kuntakonsernin tulokseen.

Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit toiminnassa tapahtui muutoksia vuoden 2019 aikana. Yhtiö vuokrasi ja jälleen vuokrasi tiloja yrityksille kesällä 2019 valmistuneesta Pyhännän Liikekeskus Oy:stä. Yhtiön sitoutuminen pitkäaikaiseen vuokrasopimukseen vaikuttaa yhtiön tulokseen 15 vuoden ajan. Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit tuloksessa näkyi myös Feelia Oy:lle vuokrattujen tilojen jääminen tyhjilleen, joka näkyi vuokratuloissa, jotka jäivät aiempia vuosia merkittävästi pienemmäksi.

Pyhännän Vesi Oy varautuu rakentamaan uuden vesijohtolinjan Pitkänkankaan-Kokkomäen pohjavesialueilta kirkonkylälle. Rakennushanke on yhtiön liikevaihtoon nähden todella suuri ja tulee näkymään yhtiön tuloksessa pitkään. Vesijohtolinjan ja muiden pienempien investointien toteuttaminen on välttämätöntä, jotta kasvavan elintarviketeollisuuden veden tarve saadaan turvattua.

Mikäli kuntaan halutaan saada uusia asukkaita, on heille pystyttävä tarjoamaan laadukasta vuokra-asumista. Tämä tuli selvästi esille vuoden 2019 aikana tehdyssä selvityksessä. Kiinteistö Oy Ukonojankartanon taloudellinen tilanne ei anna mahdollisuuksia tulevina vuosina panostaa voimakkaasti uudisrakentamiseen, joten yksityisten rakentajien ja kunnan välinen yhteistyö on välttämätöntä, jotta Ukonojankartanon talous pysyy kohtuullisessa kunnossa. Kauan odotettu Piiparinmäen tuulivoimapuiston rakentaminen käynnistyi lopulta vuoden 2019 syksyllä. Tuulivoimapuiston on tarkoitus olla valmiina vuoden 2021 lopulla. Puiston rakentamisella ja tuulivoimaloista saatavalla kiinteistöverotulolla on todella positiivinen vaikutus kunnan talouteen. Kasvavat kiinteistöverotulot antavat mahdollisuuden kunnan kehittämiseen myös tulevina vuosina. Tuulivoimapuiston rakentaminen tulee näkymään sekä asuntojen että palvelujen kysynnän kohdalla.

Seutukunnan kuntien yhteistyön jatkuminen tulevaisuudessa nousee pohdintaan Eu-ohjelmakauden lopulla. Kunnilla on erilaisia näkemyksiä yhteistyön järjestämistavoista, mutta lopullisia kantoja kunnat eivät vielä ole muodostaneet. Pyhännän kannalta on oleellista, että alueellinen kehittämistyö jatkuu ja yrityksille pystytään tarjoamaan tulevina vuosina laadukkaita ja toimivia palveluita.

Kunnan ja kuntakonsernin tulevaisuuteen heikentävästi vaikuttaa myös talvella 2020 alkanut covid19-pandemia. Maailmanlaajuinen pandemia tulee ravistelemaan todella rajusti koko maailmantaloutta ja se tulee näkymään myös Pyhännän kunnan ja kuntakonserni tulevassa kehityksessä.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Pyhännän kuntakonsernin muodostavat kunta, kuusi tytäryhteisöä (Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit, Kiinteistö Oy Ukonojankartano, Pyhännän Vesi Oy, As Oy Pyhännän Kirkkotie, Pyhännän Malmitori Oy ja As Oy Pyhännän Tavastenkä), yksi osakkuusyhteisö (Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy) ja neljä kuntayhtymää (Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri, Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä ja Pohjois-Pohjanmaan liitto). Konsernivalvonta toteutetaan kunnan konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti. Näissä ohjeissa selostetaan eri toimielinten, viranhaltijoiden ja tilintarkastajan tehtävät konsernivalvonnassa.

Konsernivalvonta perustuu riittävään ja sujuvaan ja tiedonkulkuun kunnan ja sen tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien välillä. Tiedonkulku on toteutunut pääsääntöisesti hyvin vuoden aikana ja kunnan päättäjät ovat saaneet tietoa toimielinten kokouksissa ja tarvittaessa myös muulla tavalla. Tilintarkastajalle on tietoa toimitettu vuoden aikana jatkuvasti.

Konsernivalvonnan kohdealueet ja toiminta 2019

Kunnan edustajien ohjeistus tytäryhteisöissä, osakkuusyhteisöissä ja kuntayhtymissä

Kunnanhallituksen kokouksissa on keskusteltu ympäri vuoden kuntakonsernin asioista. Myös kunnanvaltuustolle on tuotu tietoa kunnan tytäryhteisöjen tilanteesta. Keskusteluissa on kunnan edustajia evästetty eri yhteisöjen ja kuntayhtymien päätöksentekoa varten. Alkuvuodesta ohjeistettiin etenkin Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit hallituksessa olevia jäseniä, sillä Pyhännän Liikekeskuksen valmistuminen toteutui kesäkuussa. Kiinteistö Oy Ukonojankartanon hallituksen jäseniä ohjeistettiin Huoltotien rivitalon ostamisesta. Pyhännän Vesi Oy:n asioista esillä oli yhtiön tekemät investoinnit ja

investointisuunnitelmat, joiden tavoitteena on taata puhtaan veden riittävyys elintarviketeollisuuden kasvaessa. Muiden tytäryhteisöjen asioita ei juuri käsitelty kunnanhallituksessa tai -valtuustossa.

Kunnanjohtaja on osallistunut tytäryhteisöjen hallitusten kokouksiin ja kertonut kunnan kannan tai myös ohjeistanut kunnan edustajia. Tytäryhteisöjen päätöksenteossa on noudatettu hyvin kunnan omistaja poliittisia linjauksia.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Kunnanvaltuusto määrittä yleisissä konsernitavoitteissa toimintavuodelle 2019 jokaiselle tytär- ja osakkuusyhteisölle omat selkeät tavoitteet. Yhteinen tavoite kaikille tytäryhteisöille oli konserniohjeen mukaisen raportoinnin ja tiedottamisen toteuttaminen. Tavoitteiden toteutumista ovat tarkastelleet yhteisöjen johto ja hallitus pitkin vuotta. Tavoitteiden toteutuminen näkyy yhteisöjen hallitusten hyväksymissä tilinpäätöksissä.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöjen kuntastrategian mukaiset tavoitteet on hyväksytty talousarviossa ja toimintasuunnitelmassa. Kiinteistö Oy Pyhännän Teollisuushallit viides toimintavuosi oli maltillinen, investointeja oli vähän. Taloudenpidossa ongelmaksi muodostui Feelia Oy:ltä tyhjäksi jäänyt halli, johon ei saatu uutta vuokralaista vuoden aikana.

Kiinteistö Oy Ukonojankartano osti valmiiksi rakennetun rivitalon Huoltotieltä syksyllä 2019. Toimintavuoden aikana tehtiin jonkin verran korjauksia vanhoissa rivitalokohteissa, mutta isoja peruskorjauksia suoritettu. Kiinteistö Oy Ukonojankartano suoriutui vuodesta hyvin ja täytti yhtiölle asetetut tavoitteet.

Muiden tytäryhteisöjen toiminnassa ja taloudenpidossa ei ilmennyt ongelmia vuoden aikana.

Osakkuusyhtiöt

Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n toiminta sujui suunnitelmien mukaisesti eikä merkittäviä toiminnallisia ja taloudellisia ongelmia ilmennyt vuoden aikana.

Kuntayhtymät

Haapaveden Siikalatvan seudun kuntayhtymän toimintaa varjosti epätietoisuus seutukunnan tulevaisuudesta. Vuoden aikana kunnat pääsivät ratkaisuun, että seutukunta jatkaa ainakin nykyisen ohjelmakauden loppuun saakka toimintaansa. Elinkeinojohtajan toiminta oli tuloksellista niin Siikalatvan kuin Pyhännän kunnissa. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän toiminnasta esille nousivat oppilasmäärän lasku ja poistettavien kiinteistöjen vaikutus kuntien talouteen. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiristä esillä olivat Uuden sairaalan investoinnit ja eri hankkeet.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	7458	6992
Toimintakulut	-16917	-16263
Osuus osakkuusyhteisöjen tappiosta	2	1
Toimintakate	-9457	-9270
Verotulot	4771	4665
Valtionosuudet	5860	5946
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	12	9
Muut rahoitustuotot	129	11
Korkokulut	-55	-59
Muut rahoituskulut	-121	-3
	-35	-42
Vuosikate	1139	1299
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1202	-1201
Arvonalentumiset	-42	-4
	-1244	-1205
Satunnaiset erät	0	105
Tilikauden tulos	-105	199
Tilinpäätössiirrot	-11	-3
Tilikauden verot	-37	-17
Laskennalliset verot	10	-1
Vähemmistöosuudet	-31	-7
	-69	-28
Tilikauden ylijäämä	-174	171
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	44,1	43,0
Vuosikate/Poistot, %	91,6	107,8
Vuosikate, €/asukas	722	834
Asukasmäärä	1578	1557

Konsernin rahoituslaskelma ja tunnusluvut

	2019	2018
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 139	1 299
Satunnaiset erät		105
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-37	-18
Tulorahoituksen korjaukset	-17	-76
	1 085	1 310
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 687	-2 503
Rahoitusosuudet investointimenoihin	205	127
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	37	245
	-2 445	-2 131
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 360	-821
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		-1
Antolainasaamisten vähennys	16	16
	16	15
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 838	642
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-762	-744
Lyhytaikaisten lainojen muutos	798	599
	1 874	497
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-29	-28
Vaihto-omaisuuden muutos	-1	9
Saamisten muutos	286	-32
Korottomien velkojen muutos	-696	324
	-440	273
Rahoituksen rahavirta	1 450	785
Rahavarojen muutos	90	-36
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 799	1 709
Rahavarat 1.1.	-1 709	-1 745
	90	-36
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-1164	609
Investointien tulorahoitus, %	45,9	54,7
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	1,3
Kassan riittävyys, pv	32	32

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019 1000 €	2018 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	37	27
Muut pitkävaikutteiset menot	201	272
Ennakkomaksut	18	21
	<u>256</u>	<u>320</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1512	1378
Rakennukset	13260	12918
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2595	2648
Koneet ja kalusto	443	484
Muut aineelliset hyödykkeet	1	2
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1255	497
	<u>19067</u>	<u>17927</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	235	235
Muut osakkeet ja osuudet	353	348
Muut lainasaamiset	149	164
Muut saamiset	34	29
Sijoitukset yhteensä	<u>771</u>	<u>776</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20094	19023
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	15	23
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10	9
Muut toimeksiantojen varat	86	43
	<u>111</u>	<u>75</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	60	62
Keskeneräiset tuotteet	8	9
Valmiit tuotteet	2	
Ennakkomaksut	2	
	<u>72</u>	<u>71</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	13	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	571	668
Muut saamiset	117	182
Siirtosaamiset	246	299
	<u>947</u>	<u>1149</u>
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	42	40
	<u>42</u>	<u>40</u>
Rahat ja pankkisaamiset	1757	1669
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2818	2929

VASTAAVAA YHTEENSÄ	23023	22027
VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5255	5255
Säätiöiden ja yhdistysten	1	
Muut omat rahastot	475	362
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4573	4519
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-174	171
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	10130	10307
VÄHEMMISTÖOSUUDET	678	638
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	178	204
	178	204
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	15	23
Lahjoitusrahastojen pääomat	10	39
Muut toimeksiantojen pääomat	86	43
	112	105
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6375	5332
Muut velat	154	165
	6529	5497
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3524	2815
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	15	7
Ostovelat	656	794
Muut velat	168	178
Siirtovelat	1008	1458
Laskennalliset verovelat	25	24
	5396	5276
VIERASPÄÄOMA YHTEENSÄ	11925	10773
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23023	22027

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	47,0	49,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,8	61,2
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	4399	4690
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2788	3012
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	10078	8147
Konsernin lainat, €/asukas	6387	5232
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	13735145	12103085
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	8704	7773
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	149	164
Kunnan asukasmäärä	1578	1557

7 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnan tilikauden tulos oli -64.490,73 € euroa. Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Kirjataan poistoeroa 58.997,16 €.
2. Siirretään toteutunut tilikauden alijäämä -5.493,57 € taseen yli-/alijäämän tilille.

8 Talousarvion toteutuminen

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

8.1 Käyttötalouden ja tavoitteiden toteutuminen

Koko kunnan yleiset toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toteutuminen
Vahva ja monipuolinen elinkeinoelämä	Pyhännän Liikekeskus, uudet palveluyritykset, teollisuuden investoinnit ja Piiparinmäen tuulivoima-puiston rakentaminen vahvistaneet elinkeinoelämää.
Vastuullinen kasvu	Uusien asuntojen valmistuminen Huoltotielle ja muualta Pyhännällä työssäkäyville tehdyn kyselyn toteuttaminen mahdollistaa uusien asukkaiden saamisen.
Viihtyvyyys ja hyvinvointi	Liikekeskus, Liikuntahallin laajennus ja uusi kuntosali parantavat viihtyvyyttä ja hyvinvointia.

Keskusvaalilautakunta 100 keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset
Keskusvaalilautakunta

Toiminta-ajatus
Keskusvaalilautakunta järjestää kunnassa vaalilain mukaiset vaalit.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Vaalilain mukaisten vaalien järjestäminen	Presidentinvaalit	Toteutuneet vaalit.	Presidentinvaaleja ei järjestetty vuonna 2019
	Eduskuntavaalit		Kunnan äänestysaktiivisuus oli 70,8%
	Europarlamenttivaalit		Kunnan äänestysaktiivisuus oli 42,8 %.
	Maakuntavaalit		Maakuntavaaleja ei järjestetty vuonna 2019

Selitys poikkeamalle

Eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit toteutuivat. Maakuntavaaleja ei järjestetty.

10 Keskusvaalilautakunta 100 Vaalit						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	7700	-2700	5000	5007	-7	100,1
Toimintakulut	-10000	-6050	-3950	-3945	-5	99,9
Toimintakate	-2300	-3350	1050	1062	-12	101,1
Tilikauden tulos	-2300	-3350	1050	1062	-12	101,1
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578		-1				

Tarkastuslautakunta 120 Tilintarkastus

Toiminta-ajatus

Tilintarkastaja tarkastaa kuntalain mukaisesti tilikauden hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Hyvin toteutettu tilintarkastus	Arvioitavana olevan vuoden työohjelman mukainen ja riittävä tarkastuspäivien määrä	Tarkastuspäivien määrä, 10 – 13 pv/vuosi	7 pv
Laaditaan arvioinnin asiakirjat	Tilintarkastaja avustaa lautakuntaa	1 pv	1 pv
Arvioidaan kunnan ja kuntakonsernin toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.	Lautakunnan kokoukset pidetään tarvittaessa. Kunnan toimintaa seurataan julkisista pöytäkirjoista internet-sivuilla.	Kokousten määrä < 7/vuosi	7 kokousta
Sidonnaisuusilmoitusten ilmoittamisvelvollisuuden seuranta ja tiedottaminen.	Sidonnaisuusilmoitukset ja ilmoitusten muutokset saatetaan tiedoksi kokouksissa, sidonnaisuusrekisteri pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa.	Ilmoitukset valtuustolle puolivuositain. Sidonnaisuusrekisteri on nähtävänä Pyhännän kunnan internet-sivuilla.	Ilmoitukset kunnanvaltuustolle annettu tiedoksi joulukuussa.
Systematisoidaan haastatteluita ja arviointitiedon keruuta.	Kunnanhallituksen puheenjohtajien ja kunnan johtavien viranhaltijoiden sekä muiden asiantuntijoiden haastattelut kokouksissa. Lisäselvityksiä pyydetään tarvittaessa. Tutustumiskäynnit kunnan omiin toimintayksiköihin ja kunnan tiloissa toimiviin yrityksiin.	5 - 6 kokouksessa asiantuntijoina. 3 käyntiä	4 kokouksessa asiantuntijoita 2 käyntiä
Tarkastussuunnitelman toteuttaminen.	Tilintarkastajan raportointi	2-3 raporttia.	1 kirjallinen raportti, suulliset raportit kokouksissa
Arviointityön kehittäminen	Suulliset tai kirjalliset raportit tarkastusasioista tiedoksi muille lautakunnan jäsenille myös kokousten välillä. Osallistuminen koulutuspäiville.	Internet-palvelun käyttö keskinäisessä viestinnässä. 4 osallistujaa.	 koulutuksiin ei ole osallistuttu

12 Tarkastuslautakunta						
120 Tilintarkastus						
	Talousarvio	Talousarvio	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
		muutokset	muutosten jälkeen			
Toimintamenot	-15000		-15000	-8810	-6190	58,7
Toimintakate	-15000		-15000	-8810	-6190	58,7
Tilikauden tulos	-15000		-15000	-8810	-6190	58,7
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578		-9		-9	-6	66,7

Kunnanhallitus **130 Yleinen hallinto**

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja
Henkilöstö- ja talousjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää kunnan puhevaltaa. Kunnanhallitus antaa konserniohjeen mukaisesti ohjeita kunnan eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimityksille edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Kunnanhallituksen tehtävänä on valtuuston asettamien tavoitteiden mukaan johtaa ja valvoa kunnan hallintoa sekä vastata kunnallistaloudellisten ja muiden yleisten toimintaedellytysten säilymisestä. Kunnanhallitus huolehtii myös elinkeinotoimen kehittämisestä kunnassa. Kunnanhallitus järjestää maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueelle tarvittavat toimitilat.

Hallinto-osasto:

Hallinto-osaston tehtävänä on hoitaa kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, keskusvaalilautakunnan, yhteistoimintaryhmän ja tilapäisten toimielinten suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävät. Tehtävänä on tarjota kunnan sisäiselle organisaatiolle talous-, henkilöstöhallinnon-, tietotekniikan- ja toimistopalveluja. Hallinto-osasto tarjoaa yhteispalveluja kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet kunnanhallitus

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Kuntastrategian mukainen toiminta	Kunnan toiminnassa erityisesti huomioidaan palveluliiketoiminnan kehittämisen.	Kuntastrategian mukainen toiminta ja strategiaan tehtävät tarvittavat päivitykset.	Pyhännän Liikekeskus ja uudet palveluyritykset aloittivat.
Sähköisen asianhallinnan uudistaminen, TOJ-tiedonohjausjärjestelmä.	Laaditaan osastokohtaiset tiedonohjaussuunnitelmat.	Tehdyt suunnitelmat.	Suunnitelmien teko on aloitettu.
Hankintaohjeiden päivitys.	Tehdään hankintaohjeeseen hankintalain mukaiset korjaukset.	Hankintaohje päivitetty 30.10. mennessä.	Hankintaohjeiden päivitys aloitettu.

Toiminnalliset tavoitteet henkilöstöhallinto

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Osaava ja motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstö osallistuu työtehtäviä tukevaan koulutukseen koulutussuunnitelman ja osastokohtaisten määrärahojen puitteissa.	Toteutuneet koulutuspäivät.	Palkallisia koulutuspäiviä 58.
Henkilöstön työkyvyn säilyminen ja ylläpito	Riittävien työterveyshuollon palvelujen järjestäminen Pyhännällä ja palvelujen kilpailuttaminen. Työkyvyttömyyden kustannusten vähentäminen.	Palvelun saatavuus. Sairauspoissaolot alle 14 pv/työntekijä.	Työterveyshuollon palvelut järjestää Terveystalo Oyj, Pyhännällä on saatavilla sekä työterveyslääkärin että -hoitajan palveluita. Sairauspoissaolot 8 pv/työntekijä

13 Kunnanhallitus 130 Yleinen hallinto						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	82000	-5000	77000	77423	-423	100,5
Toimintamenot	-682000	-8000	-690000	-607230	-82770	88,0
Toimintakate	-600000	-13000	-613000	-529807	-83193	86,44
Suunnitelmapoistot	-2000		-2000	-2038	-38	101,9
Tilikauden tulos	-602000	-13000	-615000	-531845	-83231	86,0
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578		-379	-390	-337		86,0

140 Sosiaali- ja terveystalvet

Pyhännän kunnan sosiaali- ja terveystalvet tuottaa 1.1.2019 alkaen Sosiaali- ja terveystalvet Helmi. Sosiaali- ja terveystalvet Helmi tuottaa Pyhännän kunnalle sosiaali- ja perusterveydenhuollon talvet ja ympäristöterveydenhuollon talvet. Erikoissairaanhoidon talvet tuottaa Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitotalvet.

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Sosiaali- ja terveydenhuollon talvetjen tuottaminen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.	Talvet tuotetaan taloudellisesti ja lainsäädännön asettamien vaatimusten mukaisesti.	Talvetjen saatavuus ja kuntamaisemaraportoinnin toteutuminen.	Talvetjen saatavuus on toteutunut, kuntamaisemaraportointia ei käytetä sosiaali- ja terveystalvet Helmissä.

140 Sosiaali- ja terveystalvet						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot				2108	-2108	
Toimintamenot	-5810000	-20000	-5830000	-5747956	-82043	98,6
Toimintakate	-5810000	-20000	-5830000	-5745848	-84152	98,6
Tilikauden tulos	-5810000	-20000	-5830000	-5745848	-84152	98,6
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578		-3666	-3695	-3641		99,0

150 Muut palvelut

Tilivelvolliset

Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja
Henkilöstö- ja talousjohtaja

Toiminta-ajatus

Muihin palveluihin kuuluvat velkaneuvonta, tukityöllistäminen, nuorten työllistäminen ja asiointiliikenne. Talous- ja velkaneuvonta ostetaan Ylivieskan kaupungilta. Tukityöllistämistä järjestetään pitkäaikaistyöttömien ja syrjäytymisuhan alla olevien työllistämiseksi. Nuoria, koululaisia ja opiskelijoita työllistetään työelämään tutustuttamiseksi.

Asiointiliikennettä järjestetään yleisen linja-autoliikenteen puuttuessa sivukyliltä kunnan keskustaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Työllisyyden edistäminen	Palkkatukijaksojen tarjoaminen työmarkkinatukikelpoisille työnhakijoille. Kahden viikon kesätyöjaksojen tarjoaminen pyhäntäläisille nuorille.	Toteutuneet palkkatukijaksot. Toteutuneet kesätyöjaksot.	Vuoden aikana alkanut 8 palkkatukijaksoa. Kunta työllisti 23 kesätyöntekijää
Asiointiliikenteen järjestäminen	Asiointiliikennettä järjestetään tarvittaessa.	Asiointiliikenteen saavuus.	Asiointiliikenne järjestetty tarvittaessa.

150 Muut Palvelut						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	47000	-7000	40000	37697	-2303	94,2
Toimintamenot	-130000		-130000	-110988	-19012	85,4
Toimintakate	-83000	-7000	-90000	-73291	-16709	84,06
Tilikauden tulos	-83000	-7000	-90000	-73291	-16709	84,06
€/asukas Ta 1585, Tot. 1557	-52		-57	-46		81,0

160 Elinkeinoelämän edistäminen

Tilivelvolliset
Kunnanjohtaja

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Yritystoiminnan edistäminen	Yhteistyössä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa selvitetään yritystoiminnan kehittämisen vaihtoehtoja. Jatketaan Leiviskänkankaan uuden teollisuusalueen markkinointia. Liikekeskuksen toiminnan käynnistäminen.	Tehdyt selvitykset ja suunnitelmat. Uudet yritykset. Toimivien yritysten määrä.	Seutukunnan ja kunnan yhteistyönä selvitetty yritystoiminnan kehittämistä Uusia yrityksiä ei ole aloittanut, mutta jo toimivat yritykset laajentuneet. Liikekeskuksessa aloitti viisi (5) yritystä.
Hanketoimintaan osallistuminen	Osallistutaan maksuosuudella kuntaan kohdistuviin hankkeisiin.	Toteutuneet hankkeet.	Osallistuttu viiteen (5) hankkeeseen, joissa kunnan oma maksuosuus.
Uudet työpaikat	Osallistutaan projekteihin joilla edistetään uusien työpaikkojen syntymistä kuntaan.	Työllisyysaste.	Työllisyysaste vuoden lopulla %

160 Elinkeinoelämän edistäminen						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintamenot	-59600	-9400	-69000	-71859	2859	104,1
Toimintakate	-59600	-9400	-69000	-71859	2859	104,1
Tilikauden tulos	-59600	-9400	-69000	-75859	2859	104,1
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578		-38	-44	-48		

200 Maaseudun kehittäminen

Tilivelvolliset
Kunnanhallitus
Kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on huolehtia maaseutuelinkeinoviranomaistehtävistä säädettyjen lakien, asetusten ja määräysten mukaisesti Haapaveden kaupungissa sekä Pyhännän, Siikalatvan ja Vaalan kunnissa.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue vastaa omalta osaltaan maaseudun ja maaseutuelinkeinojen kehittämisestä toiminta-alueellaan. Yhteistoiminta-alueen palveluksessa oleva maaseutuasiamies käy keskimäärin yhden päivän viikossa Pyhännällä, jolloin palvelu tuotetaan lähipalveluna sopimuksen mukaisesti. Pyhännän kunta järjestää toimintaa varten toimitilat. Kunta tukee maatalousyrittäjiä tuetussa maksullisessa lomittaja-avussa ja osallistuu eläinlääkärien akuuttien viikonloppukäyntien kustannuksiin omavastuuosuuden ylittävältä osuudelta.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Tarjotaan riittävät maaseutuhallinnon palvelut Pyhännällä.	Yhteistoimintasopimuksen mukainen toiminta.	Palvelujen saatavuus.	Palvelu toteutunut sopimuksen mukaan, etäpalvelut lisääntyneet.
Maksetaan viljelijätuet kahden viikon sisällä maksuluvan avautumisesta.	Hakemukset käsitellään siten, että kukin tukimuoto voidaan hyväksyä maksuun kahden viikon sisällä maksuluvan avautumisesta, mikäli valvonnan tai muut YTA:sta riippumattomat syyt eivät estä yksittäisen tilatuen maksamista.	Tukien maksuajat.	Toteutunut suunnitelman mukaisesti.

200 Maaseudun kehittäminen						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintamenot	-29000	9400	-19600	-16864	-2736	86,0
Toimintakate	-29000	9400	-19600	-16864	-2736	86,0
Tilikauden tulos	-29000	9400	-19600	-16864	-2736	86,0
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578		-18		-12	-12	

13 Kunnanhallitus yhteensä						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	129000	-12000	117000	117228	-228	100,2
Toimintamenot	-6710600	-28000	-6738600	-6554896	-183704	92,52
Toimintakate	-6581600	-40000	-6621600	-6437668	-183932	86,1
Suunnitelmapoistot	-2000		-2000	-2038	38	101,0
Tilikauden tulos	-6583600	-40000	-6623600	-6439706	-183894	97,2
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578		-4154		-4081		98

Sivistyslautakunta

400 Hallinto ja koulutoimisto

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Päivähoito-, varhaiskasvatus-, opetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden hallinnoiminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Sivistysosaston palveluiden kustannustehokas ja laadukas tuottaminen.	Tuotetaan sivistysosaston sisäiset palvelut ajallaan, tiedotetaan riittävästi.	Työtyytyväisyyskysely.	97 % mukaan työpaikalla on aina tai melko usein hyvä ilmapiiri

40 Sivistyslautakunta						
400 Hallinto ja sivistystoimisto						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	28600		28600	29011	-411	101,4
Toimintamenot	-75800		-75800	-72327	-3473	95,4
Toimintakate	-47200		-47200	-43316	-3884	91,8
Tilikauden tulos	-47200		-47200	-43316	-3884	91,8
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	-30		-30	-27		90,0

405 Keskuskeittiö

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Rehtori

Toiminta-ajatus

Keskuskeittiö tuottaa kunnan ateriapalvelut keskitetysti koululla ja osin Nestorin keittiössä. Lähtökohtana on laadukas, maistuva ja monipuolinen ruoka.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Monipuolinen ruoka	Keskuskeittiö tuottaa nykyisten ravintosuositusten mukaista monipuolista ja maistuvaa ruokaa asiakkailleen	Asiakaspalaute, asiakastytyväisyyskysely.	Oppilaiden arvio kouluruuasta on ka 8+ ja henkilökunnan 9 kouluarvosanoilla.
Osaava henkilökunta	Keskuskeittiölle rekrytoidaan muodollisesti kelpoisia alan ammattilaisia. Keskuskeittiön henkilökuntaa koulutetaan tarpeen mukaan.	Kelpoisuus, koulutuspäivät.	Työntekijät kelpoisia. Osa käynyt koulutuksessa.
Kustannustietoisuus ja paikallisuus	Keskuskeittiöllä seurataan eri raaka-aineiden hinnankehitystä ja pyritään mahdollisuuksien mukaan käyttämään lähellä tuotettuja raaka-aineita.	Ateriakustannus.	3,35 €/ateria 01-12/2019 keskihinta ALV 0 %

405 Keskuskeittiö						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	407100		407100	399658	7442	98,2
Toimintamenot	-402700		-402700	-389709	12991	96,8
Toimintakate	4400		4400	9949	5549	226,1
Poistot	-4400		-4400	-9949		226,1
Tilikauden tulos						
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	3			6		

410 Perusopetus

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Rehtori

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen kasvatus- ja opetustyön tavoitteena on ympäristön tukemana tarjota oppilaalle elämässä tarvittavat monipuoliset perustiedot ja -taidot, jotta hänestä kehittyisi tasapainoinen, toimintakykyinen, vastuullinen sekä elämää arvostava ja kunnioittava ihminen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Pätevä henkilökunta	Avoimiin virkoihin ja toimiin pyritään saamaan muodollisesti kelpoiset työntekijät/viranhaltijat.	Muodollisesti kelpoiset/muodollista kelpoisuutta vailla olevat työntekijät.	Vakituinen henkilökunta muodollisesti kelpoista. 1 sijainen ilman kelpoisuutta
Toisen asteen koulutuspaikka Pyhännän perusopetuksen päättävälle	Oppilaanohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä yhteistyössä varmistavat kaikille perusopetuksen päättävälle oppilaille sopivan jatkokoulutuspaikan löytymisen.	Toisen asteen koulutuspaikan vastaanotant.	Kaikki ovat vastaanottaneet paikan.
Leikkivälineitä ja maalauksia koulun pihalle	Liikkuva-koulu työryhmä ja oppilaskunta päättävät hankinnoista.	Tehdyt hankinnat.	Pihamaalaukset tehty, hankittu pihavälineitä.
Koulukiinteistön vuosikunnostusten lisääminen	Jatketaan koulun pintaremontteja.	Tehdyt toimenpiteet.	Remontteja siirrettiin liikuntasalin laajennuksen muuttuneen aikataulun vuoksi
Oppilaiden opiskelumotivaation kasvu	Kehitetään oppimisympäristöjä, uuden opetussuunnitelman mukaan tuomat muutokset opiskeluun, sähköiset opiskelumahdollisuudet.	Käyttöön otetut uudet digitaaliset opiskelutavat.	Digitutorit jatkaneet opettajien tukemista ja uusien mahdollisuuksien kehittämistä.

410 Perusopetus	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	186800		186000	193582	-6782	103,6
Toimintamenot	-2303500		-2303500	-2254878	-48622	97,9
Toimintakate	-2116700		-2116700	-2061296	-55404	97,4
Suunnitelmapoistot	-116200		-116200	-78731	-37469	67,8
Tilikauden tulos	-2232900		-2232900	-2140233	92873	96,0
€/asukas ta 1585, tot. 1578	-1335			-1306		97,8
€/oppilas ta 239, tot. 1578	-8856			-8553		96,6

420 Esiopetus

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Sivistysjohtaja

Toiminta-ajatus

Toiminnan tavoitteena on tasapainoinen ja iloinen lapsi, joka saa kokea tekemisen ja onnistumisen riemua. Lapsen itsetunto vahvistuu ja hän ottaa huomioon myös toiset. Esikouluvuoden aikana vahvistetaan lapsen kouluvalmiuksia ja pyritään joustavaan kouluun siirtymiseen.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Pätevä henkilökunta	Avoimiin virkoihin ja toimiin pyritään saamaan muodollisesti kelpoiset viranhaltijat/työntekijät	Muodollisesti kelpoiset/muodollista kelpoisuutta vailla olevat työntekijät.	Kaikki kelpoisia.
Ryhmäkoot lähellä valtakunnallisia suosituksia	Huolehditaan riittävästä määrästä työntekijöitä	Ryhmäkoko/työntekijä.	12 opp/op
Muutamia tabletteja esi-kouluun	Hankitaan lisää oppimista tukevia tabletteja	Tehdyt hankinnat	Muutamia tabletteja hankittu

420 Esiopetus	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	5300		5300	4962	338	93,6
Toimintamenot	-234800		-234800	-207842	-26958	88,5
Toimintakate	-229500		-229500	-202880	-26620	88,4
Suunnitelmapoistot	-7800		-7800	7780	-20	99,7
Tilikauden tulos	-237300		-237300	-210660	-26640	89,0
€/asukas ta 1585 tot 1578	-145		-145	-129		88,97
€/oppilas ta 25 tot 25	-9180		-9180	-8115		88,4

430 Varhaiskasvatus

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Sivistysjohtaja
Varhaiskasvatusjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunnallista varhaiskasvatusta tarjotaan päiväkodissa ja perhepäivähoidossa. Varhaiskasvatuksen hoitopaikka järjestetään kahden viikon kuluttua hakemuksen jättämisestä huoltajien työn tai opiskelun vuoksi hoitopaikkaa tarvitseville lapsille ja muille viimeistään neljän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Varhaiskasvatuksen riittävä tarjonta	Päivähoitopaikan järjestäminen lain edellytysten mukaisesti paikkaa tarvitseville pyhäntäläisille lapsille	Täyttö- ja käyttöaste	Täyttöaste: pph 73,8 % pk 93,64% Käyttöaste: pph 62,7 % pk 60,8 %
Laadukas varhaiskasvatus	Varhaiskasvatus perustuu varhaiskasvatussuunnitelmaan (sivistyslautakunta 20.6.2017 §25).	Varhaiskasvatuksen arviointi toimintakausittain paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.	Varhaiskasvatuksen arviointia tehty vasu-keskusteluissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan käyntikertoja 7.
Pätevä kasvatushenkilöstö	Täydennyskoulutus. Työyhteisövalmennus	Varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti 1 pv/henkilö/toimintakausi. Yksi tiimityökoulutus	Koulutuspäiviä 3. Toteutunut

Poikkeama

Varhaiskasvatus on painottunut päiväkotiin. Perhepäivähoitajien määrän väheneminen. Vuorohoidon tarve on lisääntynyt.

430 Varhaiskasvatus	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	67000		67000	93985	26985	140,3
Toimintamenot	-756800		-756800	-789884	-33084	104,4
Toimintakate	-689800		-689800	-695899	-6099	100,9
Suunnitelmapoistot	-15600		-15600	-15561	-39	99,7
Tilikauden tulos	-705400		-705400	-711460	-6139	101,0
€/asukas ta 1585, tot. 1578	-435		-435	-441		101,4
€/läsnäolopäivä ta 15246, tot. 10623	-45		-45	-66		146,7

Selite poikkeamalle

Varhaiskasvatuksen tuloja on kertynyt arvioitua enemmän.

460 Vapaa-aikatoimi

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
sivistysosaston osastopäällikkö
vapaa-ajanohjaaja

Toiminta-ajatus

Vapaa-aikatoimen tarkoitus on luoda erilaisia mahdollisuuksia kuntalaisten vapaa-ajan viettoon ja innostaa liikunnan pariin.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Laaja-alainen yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Huomioidaan kolmannen sektorin toimijat toiminnassa.	Tehdyt toimenpiteet.	Järjestetty kerhoja, tapahtumia ja tarjottu tiloja yhdistysten käyttöön
Harrastusmahdollisuuksien monipuolisuus.	Mahdollistetaan monipuolinen ohjatun toiminnan saatavuus. Liikunta-alueet ja rakenteet helposti saatavilla.	Tehdyt toimenpiteet.	7 liikuntakerhoa osallistujat 5-85 vuotiaita.

460 Vapaa-aikatoimi	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	6600		6600	11293	-4693	171,1
Toimintamenot	-212000		-212000	-189708	-22292	89,5
Toimintakate	-205400		-205400	-178415	-26985	86,9
Suunnitelmapoistot	-32500		-32500	-40017	-7517	123,1
Tilikauden tulos	-237900		-237900	-218432	34502	92,0
€/asukas ta 1585, tot. 1578	-130		-130	-113		86,92

Selitys poikkeamalle

Etsivän nuorisotyön kustannukset odotettua pienemmät

490 Kulttuuritoimi

Tilivelvolliset

Sivistyslautakunta
Osastopäällikkö

Toiminta-ajatus

Pyhännän kunnankirjaston tarkoituksena on osana valtakunnallista kirjastoverkkoa tarjota asiakkaille tasavertaiset mahdollisuudet itsensä kehittämiseen, sivistämiseen ja virkistytymiseen. Kirjasto toimii kuntalaisten henkisesti aktivoivana kohtaamispaikkana, tieto- ja kulttuurikeskuksena, joka tarjoaa maksutta käyttöön perinteisen kirjastoaineiston lisäksi myös mahdollisuuden tietotekniikan käyttöön ja pääsyn tietoverkkoihin. Erityisesti lasten- ja nuorten lukuharrastus on kirjastotoiminnan painopistealueena.

Pyhännän kulttuuritoimen tarkoituksena on laadukkaiden kulttuuritapahtumien järjestäminen kuntalaisille sekä kuntalaisten virkistyksen ja hyvinvoinnin lisääminen.

Kansalaisopistotoiminnan tarkoituksena Pyhännällä on järjestää monipuolista ja kehittävää toimintaa kuntalaisten virkistykseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä mahdollisuuksia tavoitteellisempaan opiskeluun.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Kulttuurisen hyvinvoinnin lisääminen	Tarjotaan monipuolisia kulttuuripalveluja ja pyritään kuulemaan tarjonnassa ehdotuksia tapahtumista/esiintyjistä.	Tilaisuuksien määrä.	23
Pyritään säilyttämään lukemisharrastus	Lainaus pysyy nykyisellä tasolla.	Lainojen määrä.	29086
Huolehditaan kirjaston aukioloaikojen riittävästä	Kirjaston aukioloajat ovat asiakasystävälliset.	Fyysiset käynnit/asukas.	29086/1572 = 18,5
Kehitetään kirjastoa monipuolisemmaksi	Kirjasto järjestää asukkaille monipuolisia toimintaansa kuuluvia tapahtumia	Tapahtumamäärä.	30
Kirjasto ja lukemisharrastus tutuksi	Kirjaston tukee lasten- ja nuorten lukuharrastusta järjestämällä kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkausta, satutunteja ja kirjailijavierailuja	Lasten- ja nuortenkirjallisuuden lainauksen osuus kokonaiskirjalainauksesta.	58,4 %
		Tapahtumamäärä	23

490 Kulttuuritoimi	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	11300		11300	7332	3968	64,9
Toimintamenot	-267100		-267100	-268247	1147	100,4
Toimintakate	-255800		-255800	-260916	5116	102,0
Suunnitelmapoistot	-11500		-11500	-11588	-88	100,8
Tilikauden tulos	-267300		-267300	-272504	-5204	
€/asukas Ta 1585 Tot 1578	-161		-161	-165		102,5

Poikkeama

Kulttuuritoimen määräaikaisten henkilöstökulut ylittyivät eikä historiikirjan myyntitavoite toteutunut. Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat. Kirjaston lainausmäärä nousi edelliseen vuoteen verrattuna.

40 Sivistyslautakunta yhteensä	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	712700		712700	740870,96	-28170,96	104,0
Toimintamenot	-4252700		-4252700	-4172595,03	80104,97	98,1
Toimintakate	-3540000		-3540000	-3431724,07	-108275,93	96,9
Suunnitelmapoistot	-188000		-188000	-163626,52	-24373,48	87,0
Tilikauden tulos	-3728000		-3728000	-3595350,59	-132649,41	96,4
€/asukas Ta 1585 Tot 1578	-2233		-2233	-2175		97,0

Tekninen lautakunta

500 Hallinto ja tekninen toimisto

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Teknisten palvelujen tarjoaminen kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Laadukkaat toimistopalvelut	Palvelut tuotetaan joustavasti ja virheettömästi	Saatu palaute.	Palvelut tuotettu joustavasti.

50 Tekninen lautakunta

500 Hallinto ja tekninen toimisto

	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatuotot				8		
Toimintamenot	-50000		-50000	-52654	-2654	105,3
Toimintakate	-50000		-50000	-52646	-2654	105,3
Tilikauden tulos	-50000		-50000	-52646	-2654	105,3
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	-32		-32	-33		

510 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Kunnan yhdyskuntasuunnittelu pitää sisällään kaavoituksen, teknisen suunnittelun, maanmittauksen ja muuhun kiinteistötoimeen liittyvät tehtävät.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Houkuttelevammat tontit	Kaavamuutokset Keskustan yleiskaavoitus	Kuntalaisten ja rakentajien palaute	Keskustan yleiskaavoitus jatkuu.
Uudet investoinnit	Esiselvityksiin varaudutaan	Selvitykset	

510 Yhdyskuntasuunnittelu	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot						
Toimintamenot	-4300		-4300	-2527	-1773	58,8
Toimintakate	-4300		-4300	-2527	-1773	58,8
Suunnitelmapoistot	-38400		-38400	-48574	-10174	126,5
Tilikauden tulos	-42700		-42700	-51101	-11947	119,70
€/asukas ta 1585, tot. 1578	-3		-3	-2		

530 Rakennusten ja kiinteistöjen hoito

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Sisältää teknisen toimen vastuulla olevat toimitilapalvelut, kuten asuntojen vuokraukset ja liiketilöiden vuokraukset.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Kunnossapidosta huolehtiminen	Vuosikorjaustyöt, varaudutaan muutostöihin.	Kiinteistön seurantaohjelma.	Kiinteistön tilaa seurattu seurantaohjelmalla.
Taloudellisuus	Hankintojen kilpailuttaminen.	Kustannussäästö.	Seurattu
Tarpeettomista kiinteistöistä luopuminen	Myydään ja puretaan tarpeettomia kiinteistöjä.	Tehdyt toimenpiteet.	Yrittäjätalo myyty

530 Rakennusten ja kiinteistöjen hoito						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	847600	-125000	722600	722660	60	100,0
Toimintamenot	-452200	-72000	-524200	-587864	-63664	112,1
Toimintakate	395400	-197000	198400	134796	-63604	67,9
Suunnitelmapoistot	-77500		-77500	-78072	-572	100,7
Tilikauden tulos	317500	-197000	120900	56724	-64176	47,0
€/asukas ta 1585, tot. 1578	126		126	86		

Selitys poikkeamalle

Terveyspuolen kiinteistöjen kiinteistömenot arvioitua isommat. Feelian hallista ei ole saatu vuokratuloja entiseen malliin.(ollut pääosiltaan tyhjillään)

540 Maa- ja metsätilat

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Vastuuyksikkö käsittää kunnan maa-alueista ja metsätiloista huolehtimisen sekä ympäristöhuollon.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Metsien hoito	Metsää myydään ja hoidetaan metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Metsänhoitosuunnitelma tarkistetaan.	Metsänhoitosuunnitelman toteutuminen	Metsänhoitosuunnitelmaa toteutettu Metsää myyty Katajamäki ja Niemelän tilalta
Vesistön tilan seuranta	Osallistutaan Siikajoen yhteistarkkailuun.	Tuloksien seuranta	Tuloksia seurattu.
Tilojen myynti	Myydään tontteja	Tehdyt toimenpiteet	Myyty 1 kpl omakotitalo tontteja Kirjavaniemestä ja 2 kpl teollisuustontteja Leiviskänkaalta. Myyty 1 kpl puutarhapalstoja Lekapolulta

540 Maa- ja metsätilat ja ympäristön huolto						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	76000	38000	114000	73586	-40414	64,5
Toimintamenot	-19200		-19200	-24581	-5381	128,0
Toimintakate	56800	55000	94800	49005	45795	51,7
Tilikauden tulos	56800	55000	94800	49005	45795	51,7
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578			36	31		

Selitys poikkeamalle

Metsien hoitokulut arvioitua isommat.

550 Jätehuolto

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Vastuuyksikkö vastaa jätehuollon toiminnasta ja kunnan sisäisestä viemärlaitoksesta.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Kunnossapito	Vuosihuollot	Hälytykset	Vuosihuollot tehty 2 kpl pumppuja uusittu (koulukeskus ja Tuotetie)
Taloudellisuuden paran- taminen	Kustannusten karsiminen	Toteutuneet kustannuk- set	Elintarviketeollisuuden kanssa käyty neuvottelu vedenkäytön hyödyntämi- sestä.

550 Jätehuolto	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	271000	10000	281000	305222	24222	108,6
Toimintamenot	-309000	-20000	-329000	-349344	-20344	106,2
Toimintakate	-38000	-10000	-48000	-44122	-3878	91,9
Suunnitelmapoistot	-27200		-27200	-26023	1177	95,7
Tilikauden tulos	-65200	-10000	-75200	-70145	-5055	93,0
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	-30		-28			

Selitys poikkeamalle

Jouduttu uusimaan koulukeskuksen pumppaamon pumppu ja Tuotetien pumppu.

555 Energiahuolto

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Tarjotaan kotimaisella polttoaineella tuotettua lämpöenergiaa kaukolämpöverkon piirissä oleville kiinteistöille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Taloudellisuuden paranta- minen	Uusien liittyjien hankkiminen	Uusien liittymien määrä	Liikekeskus ja 5 asunnon rivitalo liitetty verkkoon
Lämpöverkostosta huoleh- taminen	Kunnossapito	Verkoston toiminta.	Verkosto toiminut hyvin

555 Energiahuolto	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	299000		299000	351893	52893	117,7
Toimintamenot	-275000		-275000	-287070	-12070	104,4
Toimintakate	24000		24000	64823	40823	270,1
Suunnitelmapoistot	-15500		-15500	-15437	-63	99,6
Tilikauden tulos	8500		8500	49386	-40886	
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	15		15	41		

560 Liikenneväylät ja yleiset alueet

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Vastuualueelle kuuluvat kaavateiden, kevyenliikenteen väylien, puistojen ja yleisten alueiden hoito ja ylläpito sekä yksityistiet.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Yleisten alueiden kunnossapito	Uimarantojen, leikkipaikkojen ja luontopolkujen kunnossapito	Tarkastukset ja saatu palaute	Työllistetyt hoitaneet yleisten alueiden kunnossa- ja siistinä pitämistä.
Työllistäminen	Yleisten alueiden ja reitistöjen kunnossapito ja siistiminen	Kuntalaisten palaute	Työllistetty 1.5.19 alkaen 3 henkilöä ja kaksi kesätyöntekijää
Tiestön kunnossapito	Tiestöä ja yleisiä alueita kunnossapidetään hoitosopimuksen mukaisesti	Kuntalaisten palaute	Alueista hoidettu kunnossapitosopimuksen mukaisesti.
	Avustetaan 300 m ja sitä pitempiä yksityisteitä talviaurauksessa ja kesäkunnossapidossa	Tehdyt toimenpiteet	Avustettu 300 m ja sitä pitempiä yksityisteitä talviaurauksessa ja kesäkunnossapidossa
	Kirkkotien pintaveden viemärointi		Kirkkotien pintaveden poistoa ei ole tehty
	Ukonojan, Takojantien ja Vaarinväylän tien korjaus	Saatu palaute	Ukonojan, Takojantien ja Vaarinväylän tiet korjattu
Viihtyisyyden ylläpito	Kesäkukat keskustaajamaan.		Kesäkukat laitettiin taajamaan (Toimintatupa)

560 Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot				175	-175	
Toimintamenot	-104000	-10000	-114000	-122113	-8113	107,1
Toimintakate	-104000	-10000	-114000	-121938	7938	107,0
Suunnitelmapoistot	-119400		-119400	-121255	1855	101,60
Tilikauden tulos	-223400	-10000	-233400	-243193	-9793	96,11
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	-72		-72	-77		

Selitys poikkeamalle

Talvikunnossapitoon mennyt arvioitua enemmän euroja.

600 Rakennusvalvonta

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Rakennus- ja maa-ainesvalvonnan palvelujen tarjoaminen kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Laadukas rakentaminen	Työmaapäiväkirja ja huoltokirja rakentajille. Opastetaan vanhuksia Aran:n korjausavustusasioissa	Korjausavustuskohteiden määrä	Teollisuusrakentamista. Omakotitaloja rakenteilla 2 kpl. Rakennuslupia myönnetty 21 kpl, toimenpidelupia 10 kpl ja ilmoituslupia 5 kpl Jätevesien lupia 2 kpl
Parempi yleinen maisemakuva	Pidetään siisteyskatselmus Lamujoki-Ojalankylän Viitämäen alueella	Toteutuneet katselmuks	Siisteyskatselmus pidetty Lamujoella.

600 Rakennusvalvonta	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	12000	144000	156000	153649	2351	98,5
Toimintamenot	-46200		-46200	-45572	-628	98,5
Toimintakate	-34200	144400	109800	-108076	1724	98,4
Tilikauden tulos	-34200	144400	109800	-108076	1724	98,4
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	-22		-70	-68		

Selitys poikkeamalle

Tuulivoimalan rakennuslupamaksut saatu kertasuorituksena.

610 Palo- ja pelastustoimi

Tilivelvolliset

Tekninen lautakunta
Rakennustarkastaja

Toiminta-ajatus

Palo- ja pelastustoimen palvelujen tarjoaminen kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite	Toimintasuunnitelma	Mittari	Toteuma
Päivälähdön turvaaminen	Jokilaaksojen pelastuslaitoksen suunnitelman mukaan	Toimintakertomus.	Toiminta suunnitelman mukaista
Kehittäminen	Osallistutaan Jokipelastuksen päätöksentekoon ja kehittämiseen	Kokoukset.	Osallistuttu Alueellisiin kokouksiin ja päätöksiin.

610 Palo- ja pelastustoimi						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	41000		41000	40476	-524	98,7
Toimintamenot	-215800		-215800	-221142	-5342	102,5
Toimintakate	-174800		-174800	-180666	-5866	103,4
Suunnitelmapoistot	-11000		-11000	-8753	-2247	79,6
Tilikauden tulos	-185800		-185800	-189419	-8113	101,9
€/asukas Ta 1585, Tot. 1578	-110		-111	-114		

50 Tekninen lautakunta yhteensä						
	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	1546600	67000	1613600	1647670,67	-34070,67	102,1
Toimintamenot	-1475700	-102000	-1577700	1692871,25	115171,25	107,3
Toimintakate	70900	-35000	35900	45200,58	81100,58	-125,9
Suunnitelmapoistot	-289000		-289000	-298115,52	9115,52	103,2
Tilikauden tulos	-218100	-35000	-218100	-343316,10	90216,10	135,6
€/asukas Ta 1585 Tot 1578	-45		-45	28		62

Käyttötalous yhteensä						
Talous	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot %
Toimintatulot	2396000	52300	2448300	2510777,10	-62477,10	102,6
Toimintamenot	-12464000	-123950	-12587950	-12433117,87	-154832,13	98,8
Toimintakate	-10068000	-71650	-10139650	-9922340,77	-217309,23	97,9
Suunnitelmapoistot	-479000		-479000	-463780,24	-15219,76	96,8
Tilikauden tulos	-10547000	-71650	-10618650	-10386121,01	-232528,99	97,8
€/asukas Ta 1585 Tot 1578	-6352		-6425	-6288		98,0

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen /Sisäinen	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot %	Toteu- tuma ed.vuosi
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1273000	5000	1278000	1357671,61	-79671,61	106,23	1608118
Maksutuotot	64000	144000	208000	217309,84	-9309,84	104,48	293623
Tuet ja avustukset	78800	-9700	69100	74237,48	-5137,48	107,43	119280
Vuokratuotot	924800	-125000	799800	786423,27	13376,73	98,33	804047
Muut toimintatuotot	55400	38000	93400	75134,90	18265,10	80,44	155110
Toimintatuotot yhteensä	2396000	52300	2448300	2510777,10	62477,10	102,55	2980178
Toimintakulut							
Palkat ja palkkiot	-2582610	7900	-2574710	-2579557,22	4847,22	100,19	-3830174
Eläkkeet	-625160	-11090	-636250	-618875,85	-17374,15	97,27	-848829
Muut henkilöstökulut	-79790	-100	-79890	-58289,11	-45869,19	72,96	-116331
Palvelujen ostot	-7661700	-49010	-7710710	-7595219,63	-115490,37	98,50	-5891813
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-915000	-4980	-919980	-952461,33	32481,33	103,53	-987092
Avustukset	-218850	9300	-209550	-187077,31	-22472,69	89,28	-362100
Vuokrat	-324100	-75400	-399500	-391805,34	-7694,66	98,07	-329217
Muut toimintakulut	-56790	-570	-57360	-49832,08	-7527,92	86,88	-48053
Toimintakulut yhteensä	-12464000	-123950	-12587950	-12433117,87	-154832,13	98,77	-12413609
Toimintakate	-10068000	-71650	-10139650	-9922340,77	-217309,23	97,86	-9433430
Verotulot	5010000	-255000	4755000	4771445,62	16445,62	100,35	4664779
Valtionosuudet	5522000	169000	5691000	5541404,00	-149596,00	97,37	5616975
Rahoitustuotot ja kulut							
Korkotuotot	8500	1000	9500	11053,20	-1553,20	116,35	8306
Muut rahoitustuotot	21500		21500	21756,10	-256,10	101,19	24343
Korkokulut	-20000	3000	-17000	-14450,21	-2549,79	85,00	-15405
Muut rahoituskulut	-10000		-10000	-9578,43	-421,57	95,78	-9600
Rahoitustuotot ja kulut	0	4000	4000	8780,66	-4780,66	219,52	7645
Vuosikate	464000	-153650	310350	399289,51	88939,51	128,66	855969
Poistot ja arvonalentumiset Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalen- tum.	-479000		-479000	-463780,24	-15219,76	96,82	-463421
Tilikauden tulos	-15000	-153650	-168650	-64490,73	104159,27	38,24	392548
Poistoeron muutos	-428000		-428000	58997,16	486997,16	-13,78	71927
Varausten muutos	500000		500000				-200000
	72000		72000	58997,16	-13003	-14	-128073
Tilikauden ylijäämä	57000	-153650	-96650	-5493,57	91156,43	5,68	264474

Tuloslaskelmaosan toteutumisen erittelyt

Verotulojen erittely						
Verotulot vuodelta 2019	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot %
Kunnan tulovero			3671000	3663582,48	-7417,52	99,8
Osuus yhteisöveron tuotosta			592000	604492,34	-12492,34	102,1
Kiinteistövero			492000	503370,80	-12492,34	102,3
Verotulot yhteensä	5010000	-255000,00	4755000	4771445,62	-16445,62	100,3

Tuloveron määräytymisen perusteita

Verovuosi 2019	Tulovero %	Kiinteistövero%		Vapaa-ajan asunto	Yleis- hyödyllinen yhteisö	Voima- laitos
		Yleinen	Vakituinen asunto			
Verovuosi 2013	19,75	0,75	0,50	1,10	0,00	
Verovuosi 2014	19,75	0,75	0,50	1,10	0,00	
Verovuosi 2015	19,75	0,95	0,60	1,20	0,00	
Verovuosi 2016	19,75	0,95	0,60	1,20	0,00	
Verovuosi 2017	19,75	0,95	0,60	1,20	0,00	3,10
Verovuosi 2018	19,75	0,95	0,60	1,20	0,00	3,10
Verovuosi 2019	19,75	0,95	0,60	1,20	0,00	3,10

Valtionosuuksien erittely

	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	5522000		5691000	4383320	1307680	77,0
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus				1307400		
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				-149316		
Valtionosuudet yhteensä	5522000		5691000	4234004	1307680	74,4

8.3 Investointien toteutuminen

Investoinnit	Talousarvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
Hallinto-osasto						
400 Atk-ohjelmisto						
Menot	-10000		-10000	9334,66	665,34	93,3
Tulot						
Nettomeno	-10000		-10000	-9334,66	665,34	93,3
Tavoitteet: TOJ-toiminnanohjausjärjestelmä ja Dynasty 10						
Toteutuminen: Toiminnanohjausjärjestelmä hankittu.						
424 Hallinto-osaston kiinteä omaisuus						
Menot	-10000		-118100	-118100		100,0
Tulot	10000		45900	45577,80	322,20	99,3
Nettomeno	-10000		-72200	-72522,20	322,20	100,4
Tavoitteet: Varaudutaan maa-alueiden ostoon ja myyntiin						
Toteutuminen: Maa-alueita ostettiin ja myytiin sekä tehtiin yksi maanvaihtokauppa.						
442 Hallinto-osaston asunto-osakkeet						
Menot	-120500	-1000	-119500	-119927,16	427,16	100,4
Nettomeno	-120500	-1000	-119500	-119927,16	427,16	100,4
Tavoitteet: Kiinteistöosakeyhtiö Pyhännän Teollisuushallin ja As Oy Pyhännän Kirkkotien pääomavastikkeet.						
Toteutuminen: Pääomavastikkeet maksettu.						
443 Hallinto-osaston muut osakkeet						
Menot		-1000	-1000	-1000		100,0
Nettomeno		-1000	-1000	-1000		100,0
Toteutuminen: Ostettu Heta-palveluiden osakkeita						
Yleinen hallinto yhteensä						
Menot	-140500		-248600	-248361,82	238,18	99,9
Tulot	10000		45900	45577,80	322,20	99,3
Nettomeno	-130500		-202700	-202784,02	84,02	100,0
Sivistyslautakunta						
521 Liikuntahallin laajennus						
Menot	-800000		-792912	-792975,33	63,33	100,0
Valtionosuudet	240000		240000	203940,00	36060,00	85,0
Nettomeno	-560000		-552912	-589035,33	36123,33	106,5
Tavoitteet: Liikuntahallin laajennus ja kuntosali.						
Toteutuminen: Liikuntahallin laajennus ja kuntosali valmistuivat pihatöineen 31.7.2019.						

Investoinnit	Talousarvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Tot %
522 Nuoriso- ja musiikkil. saneeraus						
Menot			-42000	-41984,08	-15,92	100,0
Nettomeno			-42000	-41984,08	15,92	100,0
Toteutuminen: Nuoriso- ja musiikkitalan vesi- ja lämpöputkistoremontti valmistui 30.6.2019. Samassa yhteydessä rakennettiin uusi lämpökanaali kiinteistöön.						
537 Sivistystoimen kalusto						
Menot	-115000		-115000	-113904,29	-1095,71	99,0
Nettomeno	-115000		-115000	-113904,29	1095,71	99,0
Tavoitteet: Liikuntasalin katsomo, kuntosalin laitteet ja kalustoa kouluun, päiväkotiin ja kirjastoon Toteutuminen: Liikuntasalin katsomo on uusittu, kalustoa on hankittu kouluun, päiväkotiin ja kirjastoon suunnitelman mukaisesti.						
538 Kirjaston jäähdystyslaitteet						
Menot	-20000		-20000	-18465,93	-1543,07	92,3
Nettomeno	-20000		-20000	-18465,93	1543,07	92,3
Tavoitteet: Uusitaan kirjaston ilmanvaihdon jäähdystys Toteutuminen: Kirjaston jäähdystyslaitteiden asennukset saatiin päätökseen 31.5.2019 mennessä.						
Sivistyslautakunta yhteensä						
Menot	-1235000		-969912	-967329,63	-2582,37	99,7
Valtionosuudet	240000		240000	203940,00	36060,00	85,0
Nettomeno	-695000		-729912	-763389,63	33477,63	104,6
Tekninen lautakunta						
555 Kaavoitus						
Menot	-40000	-25000	-65000	-68402,93	3402,93	105,2
Nettomeno	-40000	-25000	-65000	-68402,93	3402,93	105,2
Tavoitteet: Keskustan yleiskaavoituksen jatkaminen ja varautuminen asemakaavamuutoksiin. Toteutuminen: Koulutien -, Järvihelmen- ja Salvoksen asemakaavamuutokset valmistuivat 31.10.2019 mennessä. Yleiskaavan osalta suunnittelu jatkuu vuonna 2020.						
612 Kaavateiden rakentaminen						
Menot			-60000	-56417,10	-3582,90	98,74
Tulot			33000	0,00	33000	
Nettomeno			-60000	-56417,10	-3582,90	98,74
Toteutuminen: Maustetietä rakennettiin osa. Tien rakentaminen jatkuu 2020.						
613 Kaavateiden päällystäminen						
Menot	-40000	-5400	-45400	-45360,38	-39,62	99,9
Nettomeno	-40000	-5400	-45400	-45360,38	-39,62	99,9
Tavoitteet: Takojantien, Vaarinväylän sekä Ukontaipaleen routavaurioiden peruskorjaus Toteutuminen: Takojantien, Vaarinväylän ja Ukontaipaleen routavauriot korjattiin 31.5.2019 mennessä.						
615 Katuvalaistus						
Menot	-100000		-60000	-59950,51	-49,49	99,9
Nettomeno	-100000		-60000	-59950,51	-49,49	99,9
Tavoitteet: Katuvalojen rakentaminen Tukkitielle, Pölkkytielle, Järvitielle, Metsätalontielle, Tähtipolulle ja Aurinkopolulle. Toteutuminen: Tukkitien, Pölkkytien ja Sahatien katuvalaistus valmistui 31.9.2019.						
619 Koirapuisto						
Menot	-30000		-30000	-24482,06	-5517,94	
Nettomeno	-30000		-30000	-24482,06	-5517,94	
Tavoitteet: Koirapuiston rakentaminen Ukonojalle. Toteutuminen: Koirapuiston rakennustyöt saatiin päätökseen 15.8.2019.						

670 Nestorin keittiön investoinnit

Menot	-32600	-32600	-32537,51	-62,49	99,8
Nettomeno	-32600	-32600	-32537,51	-62,49	99,8

Toteutuminen: Nestorin keittiömuutokset ja uusi tarjoilulinjasto valmistui 31.5.2019 mennessä.

Tekninen lautakunta yhteensä

Menot	-210000	-293000	-287150,49	-5849,51	98,0
Tulot		33000	0,00	33000	0,00
Nettomeno	-210000	-50000	-260000	-5849,51	110,4

Investointiosa

Yhteensä

Menot	-1285500	-226012	-1511512	-1502841,94	-8670,06	99,4
Tulot	10000	68900	78900	45577,80	33322,20	57,8
Valtionosuudet	240000		240000	203940,00	36060,00	84,9
Nettomeno	-1035500	-157112	-1192612	-1253324,14	60712,14	105,1

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot %
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	464000	-153650	310350	399289,51	88939,51	128,66
Tulorahoituksen korjaukset	-15000	-2400	-17400	-17397,20	2,80	99,98
Toiminnan rahavirta	449000	-156050	292950	381892,31	88942,31	130,36
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-1285500	1059488	-226012	-1502841,94	1276829,94	664,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	240000	-207000	33000	203940,00	-170940,00	618,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	25000	28300	53300	62975,00	-9675,00	118,15
Investointien rahavirta	-1020500	880788	-139712	-1235926,94	1096214,94	884,62
Toiminnan ja investointien rahavirta	-571500	724738	153238	-854034,63	-1007272,63	-557,33
Rahoituksen rahavirta						
Antolainasaamisten lisäys						
Antolainasaamisten vähennys	15500	0	15500	15490,04	9,96	99,94
Antolainauksen muutokset yht.	15500	0	15500	15490,04	9,96	99,94
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1000000		1000000	1000000,00		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-396500		-446500	-446488,00	12,00	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-300000	1100000	800000	800000,00	0,00	100,00
Lainakannan muutokset yht.	303500	1100000	1353500	1353512	12,00	100,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				-392276,20	149783,74	
Rahoituksen rahavirta	319000	1100000	1369000	976725,84	-392274,16	71,35
Rahavarojen muutos	-252500	1824738	1522238	122691,21	-1399546,79	8,06
Rahavarat 31.12.				446157,11		
Rahavarat 1.1.				323465,90		
				122691,21		

8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötalousosa	Sito- vuus	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot%
Keskusvaalilautakunta							
Vaalit	N						
Menot		-10000	6050	-3950	-3945	-5	99,9
Tulot		7700	-2700	5000	5007	7	100,1
Netto		-2300	3350	1050	1062	12	101,1
Tarkastuslautakunta							
Tilintarkastus	N						
Menot		-15000		-15000	-8810	-6190	58,73
Netto		-15000		-15000	-8810	-6190	58,73
Kunnanhallitus							
Yleinen hallinto	N						
Menot		-682000	-8000	-690000	-607230	-82770	88,0
Tulot		82000	-5000	77000	77423	423	100,55
Netto		-600000	-13000	-613000	-529807	-83193	86,4
Sosiaali- ja terveystalvelu	N						
Menot		-5810000	-20000	-5830000	-5747956	-82043	98,6
Tulot					2108,70	2108	
Netto		-5810000	-20000	-5830000	-5745847	-84152	98,6
Muut palvelut	N						
Menot		-130000	0	-130000	-110988	-19012	85,3
Tulot		47000	-7000	40000	37697	2303	94,2
Netto		-83000	-7000	-90000	-73291	-16709	81,4
Elinkeinoelämän edistämi- nen	N						
Menot		-59600	-9400	-69000	-71859	2859	104,1
Netto		-59600		-69000	-71859	2859	104,1
Maaseudun kehittäminen	N						
Menot		-29000	9400	-19600	-16864	-2736	86,0
Netto		-29000	9400	-19600	-16864	-2736	86,0
Kunnanhallitus yhteensä	N						
Menot		-6710600		-6740600	-6554896	-183704	97,3
Tulot		129000		117000	117229	228	100,2
Netto		-6581600	-40000	-6621600	-6437668	-183932	97,2
Sivistyslautakunta							
Hallinto ja koulutoimisto	N						
Menot		-75800		-75800	-72327	-3473	95,4
Tulot		28600		28600	29011	-411	101,4
Netto		-47200		-47200	-43316	-3884	91,7
Keskuskeittiö	N						
Menot		-402700		-402700	-389709	-12991	96,8
Tulot		407100		407100	399658	7442	98,2
Netto		4400		4400	9949	5549	226,1
Perusopetus	N						
Menot		-2303500		-2303500	-2254878	-48622	97,9
Tulot		186800		186800	193582	-6782	103,6
Netto		-2116700		-2116700	-2061296	-55404	97,4
Esiopetus	N						
Menot		-234800		-234800	-207842	-26958	88,5
Tulot		5300		5300	4962	338	93,6
Netto		-229500		-229500	-202880	-26620	88,4
Varhaiskasvatus	N						
Menot		-756800		-756800	-789884	-33084	104,4
Tulot		67000		67000	93985	26985	140,4
Netto		-689800		-689800	-695899	6099	100,4
	N						

Vapaa-aikatoimi							
Menot		-212000	-212000	-189708	-22292	89,5	
Tulot		6600	6600	11293	4693	171,1	
Netto		-205400	-205400	-178415	--26985	86,9	
Kulttuuritoimi	N						
Menot		-267100	-267100	-268247	1147	100,4	
Tulot		11300	11300	7332	-3968	64,9	
Netto		-255800	-255800	-260916	5116	102,0	
Sivistyslautakunta yhteensä	N						
Menot		-4252700	-4252700	-4172595	80104	98,1	
Tulot		712700	712700	740870	28171	104,0	
Netto		-3540000	-3540000	-3431727	-108276	96,9	
Käyttötalousosa		Talousarvio	Talousarvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Tot%
Hallinto ja tekninen toimisto							
Tulot	N			8	-8		
Menot		-50000	-50000	-52654	2654	105,3	
Netto		-50000	-50000	-52647	2647	105,3	
Yhdyskuntasuunnittelu	N						
Menot		-4300	-4300	-2527	-1772	58,8	
Tulot							
Netto		-4300	-4300	-2527	-1772	119,7	
Rakennusten ja kiint.hoito	N						
Menot		-452200	-72000	-524200	-587865	63665	
Tulot		847600	-125000	722600	722660	60	
Netto		395400	-197000	198400	134795	63604	
Maa- ja metsätilat ja ympäristön huolto	N						
Menot		-19200		-19200	-24581	5381	
Tulot		76000	38000	114000	73587	40413	
Netto		56800	38000	94800	49005	45795	
Jätehuolto	N						
Menot		-309000	-20000	-329000	-349344	20344	
Tulot		271000	10000	281000	305222	-24222	
Netto		-38000	-10000	-48000	-44122	-3878	
Energiahuolto	N						
Menot		-275000		-275000	-287070	12070	
Tulot		299000		299000	351894	-52894	
Netto		24000		24000	64824	-40824	
Liikenneväylät, puistot ja yleiset alueet	N						
Tulot				175	-175		
Menot		-104000	-10000	-114000	-122114	8114	
Netto		-104000	-10000	-114000	-121939	7939	
Rakennusvalvonta	N						
Menot		-46200		-46200	-45572	-628	
Tulot		12000	144000	156000	153649	2351	
Netto		-34200	144000	109800	108077	1723	
Palo- ja pelastustoimi	N						
Menot		-215800		-215800	-221143	5343	
Tulot		41000		41000	40476	524	
Netto		-174800		-174800	-180667	5867	

Tekninen lautakunta N
yhteensä

Menot	-1475700	-102000	-1577700	-1692871	115171	107,30
Tulot	1546600	67000	1613600	1647671	-34071	102,10
Netto	70900	-35000	35900	-45200	81100	135,60

Käyttötalous yhteensä N

Menot	-12464000		-12587950,00	-124433117,87	-154832,13	98,8
Tulot	2396000		2448300,00	2510777,10	-62477,10	102,6
Netto	-10068000		-10139650,00	-9922340,77	-217309,23	97,9

Investointiosa	Talous- arvio	Talous- arvio muutos	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Tot%
Yleinen hallinto						
400 Atk-ohjelmisto						
Menot	-10000		-10000	9334,66	665,34	93,3
Nettomeno	-10000		-10000	-9334,66	665,34	93,3
424 Hallinto-osaston kiinteä omaisuus						
Menot	-10000	-108100	-118100	-118100	0,00	100,0
Tulot	10000	35900	45900	45577,80	322,20	99,3
Nettomeno	-10000	-72200	-72200	-72522,20	322,20	100,4
442 Hallinto-osaston asunto-osakkeet						
Menot	-120500	1000	-119500	-119927,16	427,16	100,4
Nettomeno	-120500	1000	-119500	-119927,16	427,16	100,4
443 Hallinto-osaston muut osakkeet						
Menot		-1000	-1000	-1000		100,0
Nettomeno		-1000	-1000	-1000		100,0
Yleinen hallinto yhteensä						
Menot	-140500	-108100	-248600	-248361,82	238,18	99,9
Tulot	10000	35900	45900	45577,80	322,20	99,3
Nettomeno	-130500	-72200	-202700	-202784,02	84,02	100,0
Sivistyslautakunta						
521 Liikuntahallin laajennus						
Menot	-800000	7088	-792912	-792975,33	63,33	100,0
Valtionosuudet	240000		240000	203940,00	36060,00	85,0
Nettomeno	-560000	7088	-552912	-589035,33	36123,33	106,5
522 Nuoriso- ja musiikit. saneeraus						
Menot		-42000	-42000	-41984,08	-15,92	100,0
Nettomeno		-42000	-42000	-41984,08	15,92	100,0
537 Sivistystoimen kalusto						
Menot	-115000		-115000	-113904,29	-1095,71	99,0
Nettomeno	-115000		-115000	-113904,29	1095,71	99,0
538 Kirjaston jäähdytyslaitteet						
Menot	-20000		-20000	-18465,93	-1543,07	92,3
Nettomeno	-20000		-20000	-18465,93	1543,07	92,3
Sivistyslautakunta yhteensä						
Menot	-935000	-34912	-969912	-967329,63	-2582,37	99,7
Valtionosuudet	240000		240000	203940,00	36060,00	85,0
Nettomeno	-695000	-34912	-729912	-763389,63	33477,63	104,6
Tekninen lautakunta						
555 Kaavoitus						
Menot	-40000	-25000	-65000	-68402,93	3402,93	105,2
Nettomeno	-40000	-25000	-65000	-68402,93	3402,93	105,2

612 Kaavateiden rakentaminen						
Menot	-60000	-60000	-56417,10	-3582,90	98,74	
Tulot	33000	33000	0,00	33000		
Nettomeno	-27000	-27000	-56417,10	-29417,10	209,0	
613 Kaavateiden päällystäminen						
Menot	-40000	-5400	-45400	-45360,38	-39,62	99,9
Nettomeno	-40000	-5400	-45400	-45360,38	-39,62	99,9
615 Katuväläistys						
Menot	-100000	-40000	-60000	-59950,51	-49,49	99,9
Nettomeno	-100000	-40000	-60000	-59950,51	-49,49	99,9
619 Koirapuisto						
Menot	-30000		-30000	-24482,06	-5517,94	81,6
Nettomeno	-30000		-30000	-24482,06	-5517,94	81,6
670 Nestorin keittiön investoinnit						
Menot		-32600	-32600	-32537,51	-62,49	99,8
Nettomeno		-32600	-32600	-32537,51	-62,49	99,8
Tekninen lautakunta yhteensä						
Menot	-210000	-83000	-293000	-287150,49	-5849,51	98,0
Tulot		33000	33000	0,00	33000	0,00
Nettomeno	-210000	-50000	-260000	-287150,49	27150,49	110,4
Investoinnit						
Yhteensä						
Menot	-1285500	-226012	-1511512,00	-1502841,94	-8670,06	99,4
Tulot	10000	68900	78900,00	45577,80	33322,20	57,8
Valtionosuudet	240000		240000,00	203940,00	36060,00	84,9
Nettomeno	-1035500	-157112	-1192612,00	-1253324,14	60712,14	105,1
Tuloslaskelmaosa						
Verotulot	5010000	-255000	4755000	4771445,62	-16445,62	100,3
Valtionosuudet	5522000	-169000	5691000	5541404,00	149596,00	97,4
Korkotuotot	8500	1000	9500	11053,20	-1553,20	116,3
Muut rahoitustuotot	21500	-9420	12080	12336,10	-256,10	102,1
Korkokulut	-20000	-3000	-17000	-14450,21	-2549,79	85,0
Muut rahoituskulut	-10000	-9420	-580	-158,43	-421,57	27,3
Rahoitusosa						
Pitkäaikaisten saamisten muutokset						
Antolainasaamisten lisäys						
Antolainasaamisten vähennys	15500		15500	15490,04	9,96	99,99
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-1000000		-1000000	-1000000,00		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-396500	-50000	-446500	-446488,00	-12,00	100,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	300000	1100000	800000	800000,00	0,00	100,00
Rahoituksen rahavirta	319000	1050000	1369000	976725,84	-392274,16	71,3

9 Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma (ulkoinen)

	2019	2018
Toimintatuotot		
Myyntituotot	995 030,67	909 468,16
Maksutuotot	217 309,84	293 623,46
Tuet ja avustukset	74 237,48	119 279,57
Vuokratuotot	737 623,27	748 347,40
Muut toimintatuotot	49 930,64	155 109,65
	2 074 131,90	2 225 828,26
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 554 352,96	-3 830 173,54
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-618 875,85	-848 829,04
Muut henkilösivukulut	-58 289,11	-116 330,81
Palvelujen ostot	-7 323 099,55	-5 281 747,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-861 940,47	-898 508,30
Avustukset	-187 077,31	-362 099,99
Muut toimintakulut	-392 837,42	-321 569,72
	-11 996 472,67	-11 659 258,73
Toimintakate	-9 922 340,77	-9 433 430,47
Verotulot	4 771 445,62	4 664 779,42
Valtionosuudet	5 541 404,00	5 616 975,00
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	11 053,20	8 306,33
Muut rahoitustuotot	12 336,10	14 924,61
Korkokulut	-14 450,21	-15 404,96
Muut rahoituskulut	-158,43	-181,20
	8 780,66	-7 644,77
Vuosikate	399 289,51	855 968,73
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset	-463 780,24	-463 420,92
Tilikauden tulos	-64 490,73	392 547,81
Poistoeron muutos	58 997,16	-71 926,52
Varausten muutos		-200 000,00
Tilikauden ylijäämä	-5 493,57	264 474,33

9.2 Rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	399 289,51	855 968,73
Tulorahoituksen korjauserät	-17 397,20	-68 248,50
Toiminnan rahavirta	381 892,31	787 720,23
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 502 841,94	-1 629 752,40
Rahoitusosuudet investointimenoihin	203 940,00	126 060,00
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustulot	62 975,00	98 485,67
Investointien rahavirta	-1 235 926,94	-1 405 206,73
Toiminnan ja investointien rahavirta	-854 034,63	-617 486,50
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamiset lisäykset		-160 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	15 490,04	490,04
Antolainauksen muutokset	15 490,04	15 490,04
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-446 488,00	-396 488,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	800 000,00	600 000,00
Lainakannan muutokset	1 353 512,00	203 512,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-29 010,84	-28 163,08
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 915,80	
Saamisten muutos	345 648,12	-64 784,94
Korottomien velkojen muutos	-706 997,68	232 281,01
Muut maksuvalmiuden muutokset	-392 276,20	139 332,99
Rahoituksen rahavirta	976 725,84	358 335,03
Rahavarojen muutos	-122 691,21	-259 151,47
Rahavarat 31.12.	446 157,11	323 465,90
Rahavarat 1.1.	323 465,90	582 617,37

9.3 Tase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	166 370,49	238 961,61
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	166 370,49	238 961,61
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 250 204,86	1 177 682,66
Rakennukset	2 936 418,95	2 123 688,04
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 473 406,39	2 532 097,06
Koneet ja kalusto	105 045,45	171 092,53
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	308 009,49	327 316,99
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	7 073 085,14	6 331 877,28
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 897 897,71	7 776 970,55
Muut lainasaamiset	147 903,18	163 393,22
Muut saamiset	750,00	750,00
Sijoitukset yhteensä	8 046 550,89	7 941 113,77
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	15 286 006,52	14 511 952,66
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	9 852,78	9 164,62
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT.	9 852,78	9 164,62
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
5.Ennakkomaksut	1 915,80	
Vaihto-omaisuus yhteensä	1 915,80	
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1.Myyntisaamiset	2 238,22	
Pitkäaik. saamiset yhteensä	2 238,22	
Lyhytaikaiset saamiset		
1.Myyntisaamiset	126 674,66	340 164,52
3.Muut saamiset	32 029,76	118 652,10
4.Siirtosaamiset	133 437,65	181 211,79
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	292 142,07	640 028,41
Saamiset yhteensä	294 380,29	640 028,41
III Rahoitusarvopaperit		
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	446 157,11	323 465,90
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	742 453,20	963 494,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 038 312,50	15 484 611,59

VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 255 102,62	5 255 102,62
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	4 009 384,12	3 744 909,79
Tilikauden yli- / alijäämä	5 493,57	264 474,33
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	9 258 993,17	9 264 486,74
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	607 612,04	666 609,20
Vapaaehtoiset varaukset	700 000,00	700 000,00
	1 307 612,04	1 366 609,20
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	9 852,78	38 175,46
	9 852,78	38 175,46
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 391 684,00	906 612,00
Pitkäaikainen yhteensä	1 391 684,00	906 612,00
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	2 800 000,00	2 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	464 928,00	396 488,00
Saadut ennakot	7 307,69	
Ostovelat	355 152,59	560 257,80
Muut velat	69 234,25	99 851,77
Siirtovelat	373 547,98	852 130,62
Lyhytaikainen yhteensä	4 070 170,51	3 908 728,19
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	5 461 854,51	4 815 340,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 038 312,50	15 484 611,59

9.4 Konsernituloslaskelma

	2019	2018
Toimintatuotot	7 458 050,52	6 991 519,66
Toimintakulut	-16 916 520,19	-16 262 690,82
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	1512,03	1067,17
Toimintakate	-9456957,64	-9270103,99
Verotulot	4 771 445,62	4 664 779,42
Valtionosuudet	5 859 813,73	5 946 063,83
Rahoitustuotot ja kulut		
Korkotuotot	12 137,84	9 388,91
Muut rahoitustuotot	129 284,64	10 330,16
Korkokulut	-54 583,94	-58 588,15
Muut rahoituskulut	-121941,54	-3060,85
	-35103,00	-41929,93
Vuosikate	1 139 198,71	1 298 809,33
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 202 468,40	-1 200 762,53
Arvonalentumiset	-41 524,19	-4 328,55
	-1 243 992,59	-1 205 091,08
Satunnaiset erät		105 509,42
Tilikauden tulos	-104 793,88	199 227,67
Tilinpäätössiirrot	-11 116,18	-2 826,85
Tilikauden verot	-36 645,57	-16 891,97
Laskennalliset verot	10 036,40	-801,12
Vähemmistöosuudet	-31 386,68	-7 302,30
	-69 112,03	-27 822,24
Tilikauden ylijäämä	-173 905,91	171 405,43

9.5 Konsernin rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 139 198,71	1 298 809,33
Satunnaiset erät		105 509,42
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-36 645,57	-17 693,09
Tulorahoituksen korjauserät	-17 249,93	-76 309,54
Toiminnan rahavirta	1 085 303,21	1 310 316,12
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 687 384,21	-2 503 263,80
Rahoitusosuudet investointimenoihin	205 245,45	126 679,18
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	37 098,92	244 884,26
Investointien rahavirta	-2 445 039,83	-2 131 700,36
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 359 736,62	-821 384,24
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-224,76	-788,46
Antolainasaamisten vähennys	15 658,54	15 981,51
	15 433,78	15 193,05
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 837 928,85	641 995,47
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-761 754,95	-743 754,83
Lyhytaikaisten lainojen muutos	798 267,03	599 063,86
	1 874 440,93	497 304,50
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-29 011,76	-28 178,03
Vaihto-omaisuuden muutos	-902,86	8 768,76
Saamisten muutos	286 416,15	-32 119,75
Korottomien velkojen muutos	-696 568,19	323 880,59
	-440 066,66	272 351,57
Rahoituksen rahavirta	1 449 808,05	784 849,12
Rahavarojen muutos	90 071,43	-36 535,12
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	1 798 952,15	1 708 882,01
Rahavarat 1.1.	-1 708 880,70	-1 745 417,13
	90 071,45	-36 535,12

9.6 Konsernitase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	37215,56	27511,54
Muut pitkävaikutteiset menot	201161,75	271777,75
Ennakkomaksut	17872,55	20869,72
	<u>256249,87</u>	<u>320159,01</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1512176,46	1377702,07
Rakennukset	13259434,48	12917736,49
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2594933,06	2648261,38
Koneet ja kalusto	443181,2	483634,31
Muut aineelliset hyödykkeet	1303,03	2242,41
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1255472,75	497418,76
	<u>19066500,98</u>	<u>17926995,42</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	235822,7	234277,01
Muut osakkeet ja osuudet	352978,17	348092,99
Muut lainasaamiset	148550,39	164208,94
Muut saamiset	33830,64	29082,89
	<u>771181,91</u>	<u>775661,83</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	20093932,76	19022816,26
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	14981,46	23322,15
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	10212,98	9500,39
Muut toimeksiantojen varat	86101,60	42624,03
	<u>111296,04</u>	<u>75446,57</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Aineet ja tarvikkeet	59830,78	61438,75
Keskeneräiset tuotteet	7504,52	9070,71
Valmiit tuotteet	2161,13	
Ennakkomaksut	1915,8	
Vaihto-omaisuus yhteensä	<u>71412,23</u>	<u>70509,46</u>
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	13063,66	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	571386,96	668468,72
Muut saamiset	116601,63	181563,70
Siirtosaamiset	246124,89	298884,47
Saamiset yhteensä	<u>947177,15</u>	<u>1148916,89</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	58,78	58,78
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	42364,91	40306,48
	<u>42423,69</u>	<u>40365,26</u>

Rahat ja pankkisaamiset	1756528,45	1668516,76
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEEN- SÄ	2817541,52	2928308,37
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>23022770,32</u>	<u>22026571,20</u>

VASTATTAVAA	2019	2018
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5255102,62	5255102,62
Arvonkorotusrahasot	944,68	0,00
Muut omat rahastot	475141,87	361854,61
Edellisten tilikausien ylij-/alijäämä	4572968,89	4518433,20
Tilikauden ylij-/alijäämä	-173905,91	171405,43
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	10130252,15	10306795,86
VÄHEMMISTÖOSUUDET	678112,79	637544,03
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	177809,69	204234,05
	177809,69	204234,05
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	14981,46	23322,15
Lahjoitusrahastojen pääomat	10256,26	38554,51
Muut toimeksiantojen pääomat	86321,95	42845,31
	111559,68	104721,97
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6374571,42	5332271,78
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Muut velat	154408,16	165470,86
	6528979,58	5497742,64
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	2800000,00	
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	724355,20	2814772,51
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Saadut ennakot	14942,82	6522,55
Ostovelat	655911,82	794254,37
Muut velat	168359,26	178015,18
Siirtovelat	1007762,62	1457560,12
Laskennalliset verovelat *	24724,72	24407,92
	5396056,44	5275532,65
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	11925036,02	10773275,29
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>23022770,32</u>	<u>22026571,20</u>

10 Tilinpäätöksen liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset vuodelta 2018 ja 2019 ovat tiedoiltaan vertailukelpoisia.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kunnan tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty, sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksien eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisesti. Jäännösarvojen ero on kirjattu tuloslaskelmassa konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden yli-/alijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset ovat tiedoiltaan vertailukelpoisia.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot (ulkoinen)

Toimintatuotot	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Toimintatuotot tehtävälueittain				
Yleishallinto	1 668 175,42	1 198 512,94	63 414,23	86 822,61
Sosiaali- ja terveystoimi	3 955 388,90	4 012 121,94		572 872,55
Opetus- ja kulttuuritoimi	553 663,74	378 177,25	502 367,86	329 289,34
Yhdyskuntapalvelut	1 280 822,47	1 402 707,53	1 508 349,81	1 236 843,76
Toimintatuotot yhteensä	7 458 050,52	6 991 519,66	2 074 131,90	2 225 828,26

Verotulojen erittely	2019	2018
Kunnan tulovero	3 663 582,48	3 562 420,43
Osuus yhteisöveron tuotosta	604 492,34	621 609,22
Kiinteistövero	503 370,80	480 749,77
Verotulot yhteensä	4 771 445,62	4 664 779,42

Valtionosuuksien erittely	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	4 383 320,00	5 721 349,00
Siitä: verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus	1 307 400,00	1 273 753,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-149 316,00	-104 374,00
Valtionosuudet yhteensä	5 541 404,00	5 616 975,00

Palvelujen ostojen erittely	2019	2018
Asiakaspalvelujen ostot	5 649 012,72	3 679 618,48
Muiden palvelujen ostot	1 663 526,83	1 602 128,85
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	7 312 539,55	5 281 747,33

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistosuunnitelman perusteet on hyväksytty kunnanvaltuustossa 12.11.2012 § 30, ja poistosuunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa 3.12.2012 § 171.

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittelyyn on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioitujen poistoajien sekä poistomenetelmät ovat:

Muut pitkävaikutteiset menot	3-10 vuotta Tasapoisto
Rakennukset	15-30 vuotta Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-35 vuotta Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta Tasapoisto
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 5000,00 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot		68 248,50	17 397,20	68 248,50
Luovutusvoitot yhteensä		68 248,50	17 397,20	68 248,50
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot				
Kairantien rivitalojen luovutustappio		-92 376,68		
Luovutustappiot yhteensä		-92 376,68		

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni	
	2019	2018
Satunnaiset tuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	-	121 580,34
Satunnaiset kulut		
Oulun Medikiinteistöt Oy:n osakkeiden luovutus-tappiot	-	-17 308,65

Erityy poistoeron muutoksista	Kunta	
	2019	2018
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	58997,16	71926,52

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet							
Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Aineelliset hyödykkeet					
		Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet	Koneet, ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet Yhteensä
Poistamaton hankintameno							
1.1.	238961,61	1177682,66	2123688,04	2515485,69	171092,53	327316,99	6331877,28
Lisäykset tk.		118100,00	958336,40	51003,44			118100,00
Vähennykset tk		-45577,80				-19307,50	-64885,30
Rahoitukset tk							
31.12.		1250204,86	3082024,44	2566489,13	171092,53	308009,49	
Tilikauden poisto	-72591,12		-145605,49	-93082,74	-66047,08		-463780,24
Poistamaton hankintameno							
31.12.	166370,49	1250204,86	2936418,95	2473406,39	105045,45	308009,49	7239455,63

Maa- ja vesialueet erittely	2019	2018
Kiinteistöjen liittymismaksut	20 427,64	20 427,64
Muut maa- ja vesialueet	1 229 777,22	1 157 255,02
Maa- ja vesialueet yhteensä	1 250 204,86	1 177 682,66

Pysyvien vastaavien sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet				
	Osakkeet tytäryhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkuusyhteisö osakkeet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6512684,98	932426,47	210000,00	121859,10	7776970,55
Lisäykset tk.	119927,16			1000,000	120927,16
Siirrot erien välillä					
Hankintameno 31.12.	6632612,14	932426,47	210000,00	122859,10	7897897,71

	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Sijoitukset Yhteensä
	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Saamiset omistusyhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.		163393,22	750,00	164143,22	7941113,77
Lisäykset tk.					
Vähennykset		-15490,04			-15490,04
Hankintameno 31.12.		147903,182	750,00	164143,22	7925623,73

Omistus muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt							
Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus		Tilikaud. voitosta/ tappiosta
					Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy							
Ukonojankartano	Pyhäntä	100,00	921836,57	100,00	826215,87	2645271,45	0,00
Pyhännän Malmitori Oy	Pyhäntä	60,06	226775,51	62,92	445392,99	7036,41	-17628,88
As Oy Pyhännän Kirkkotie	Pyhäntä	65,24	373976,51	65,24	530818,15	32982,20	-8074,38
As Oy Pyhännän Tavastkenkä	Pyhäntä	50,28	59555,34	50,28	109761,33	10724,47	-3024,28
Kiinteistö Oy Pyhännän							
Teollisuushallit	Pyhäntä	100,00	5045104,70	100,00	3583390,03	1300732,45	-260329,07
Pyhännän Vesi Oy	Pyhäntä	63,70	5363,51	63,70	1079656,54	573527,60	140973,54
Yhteensä			6632612,14		6575234,91	4570274,58	-148083,07
Kuntayhtymät							
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä	Nivala	1,11	98134,72	1,11	432939,88	51077,84	-4243,91
Haapaveden-Siikalatvan seudun kuntayhtymä	Piippola			11,28		54399,86	
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,49	2153,45	0,49	7220,20	38862,68	165,16
Pohjois-Pohjanmaan sairaan- hoitopiirin kuntayhtymä	Oulu	0,56	832138,30	0,56	998486,71	1707592,45	37114,31
Yhteensä			932426,47		1438646,79	1805962,83	33035,56
Osakkuusyhteisöt							
Siikalatvan Keskuspuhdistamo	Rantsila	21,00	210000,00	21,00	211143,65	1080848,37	705,58
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt							
As Oy Pyhännän Rantakoivu	Pyhäntä			50,00	207750,00	149495,11	0,00
Yhteensä			210000,00		211143,65	1080848,37	705,58

Saamiset

Saamisten erittely				
	2019		2018	
	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Lyhyt-aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Lainasaamiset				
Myyntisaamiset	2 238,22			61 528,34
Siirtosaamiset				
Yhteensä	2 238,22			61 528,34
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Siirtosaamiset		30 746,50		33 788,39
Yhteensä		30 746,50		33 788,39
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset				
Muut saamiset			750,00	
Yhteensä			750,00	
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		126 674,66		
Muut saamiset		32 029,76		
Siirtosaamiset		102 691,15		
Yhteensä		261 395,57		
Saamiset yhteensä	2 238,22	292 142,07	750,00	95 316,73

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	14,46	21,68	14,46	21,68
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	32 900,52	64 114,62	24 800,00	55 102,64
Tuet ja avustukset	60 425,29	58 669,81	10 065,52	11 273,55
Muut tulojäämät	152 784,63	176 078,36	98 557,67	114 813,92
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	246 124,89	298 884,47	133 437,65	181 211,79

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	5 255 102,62	5 255 102,62	5 255 102,62	5 255 102,62
Arvonkorotusrahasto	944,68			
Muut omat rahastot	475 141,87	361 854,61		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	4 572 968,89	4 518 433,20	4 009 384,12	3 744 909,79
Tilikauden ylijäämä 31.12.	-173 905,91	171 405,43	-5 493,57	264 474,33
Oma pääoma yhteensä	10 130 252,15	10 306 795,86	9 258 993,17	9 264 486,74

Velkojen osat, jotka eräännyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	700 000,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	700 000,00	0,00

Joukkovelkakirjalainat	2019	2018
Alle vuoden kuluessa eräännyvät kuntato-distuslainat	2 800 000,00	1 400 000,00
- korko -0,17%		
- eräännyvät 28.2.2019		

Pakolliset varaukset	Konserni	Konserni
	2019	2018
Muut pakolliset varaukset		
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	141 569,68	204 234,05
Muut pakolliset varaukset	6 240,28	
Muut pakolliset varaukset yhteensä	147 809,96	204 234,05

Vieras pääoma	2019	2018
Lyhtaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	2 800 000,00	
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	464 928,00	
Saadut ennakot	7 307,69	
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat		17 548,65
Velat jäsenkuntayhtymille		
Ostovelat		166 102,39
Siirtovelat		56 986,19
Velat osakkuus- tai sekä muille omistus-yhteisöille		
Ostovelat		20 237,99
Velat muille		
Ostovelat	355 152,59	356 368,77
Muut velat	69 234,25	99 851,77
Siirtovelat	373 547,98	795 144,43
Vieras pääoma yhteensä	4 070 170,51	1 512 240,19

Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
Muut velat	2019	2018	2019	2018
Liittymismaksut	10 659,42	10 659,42	10 659,42	10 659,42
Muut velat	157 699,84	167 355,76	58 574,83	89 192,35
Muut velat yhteensä	168 359,26	178 015,18	69 234,25	99 851,77

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	71 205,14	72 121,96	8 000,00	9 000,00
Menojäämät				
Lomapalkkijaksotus henkilösivukuluineen	697 511,31	831 449,46	332 995,12	490 880,60
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotus	46 887,31	97 682,50	4 140,34	46 461,99
Korkojaksotus	11 385,54	12 534,96	2 132,56	2 712,92
Muut menojäämät	180 773,32	515 893,20	26 279,96	303 075,11
Siirtovelat yhteensä	1 007 762,62	1 457 560,12	373 547,98	852 130,62

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Vuokravastuut	2 716 045,91	2 750 156,02	14 350,00	12 760,00
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	151 606,72	93 978,39	14 350,00	6 960,00
Leasingvastuut yhteensä	950 174,64	1 016 006,27	934 409,65	999 427,47
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	59 792,46	59 675,26	55 420,35	55 691,69
- siitä kiinteistöihin liittyvät rahoitusleasing-vastuut	49 936,30	49 936,30	49 936,30	49 936,30
Yhteensä *	3 666 220,55	3 766 162,29	948 759,65	1 012 187,47

* Konsernilla vuokrasitoumus 2.567.701,94 € liiketiloista. Kunnalla vuokrasitoumus Kuntarahoitus Oyj:lle 20 vuotta 923.821,55 €, päiväkotiesikoulu.

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	5 149 575,98	5 111 234,85		
Tytäryhteisöt			4 232 797,38	4 165 674,28
Osakkuusyhteisöt			885 265,50	909 780,06
Yhteensä	5 149 575,98	5 111 234,85	5 118 062,88	5 075 454,34
Takaukset muiden puolesta			571 091,69	633 676,77
Takaukset yhteensä	5 149 575,98	5 111 234,85	5 689 154,57	5 709 131,11

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2019	2018
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	9 373 599,00	9 014 395,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	6 167,00	5 791,33

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni		Kunta	
	2019	2018	2019	2018
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Arvonlisäveropalautusvastuut		851 605,54		103 168,74

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt konserni

Koronvaihtosopimus konserni

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskinsuojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella on muutettu osa vaihtuvista koroista kiinteiksi. Koronvaihtosopimuksen pääoma suojaa osittain lainaa. Koronvaihtosopimus on kertalyhenteinen.

Kuntarahoitus Oyj

	2019	2018
Lainapääoma vastaava nimellisarvo yhteensä	56 168,19	56 168,19
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoitus)	-1 342,42	-1 750,39
Sopimus erääntyy 10.10.2021		

Handelsbanken

	2019	2018
Lainapääoma vastaava nimellisarvo yhteensä	0	4 338,14
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoitus)	0	-23,44
Sopimus erääntyy 15.7.2019		

Danske Bank

	2019	2018
Lainapääoma vastaava nimellisarvo yhteensä	0	89 869,10
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoitus)	0	-555,70
Sopimus erääntyy 31.1.2019		

Korkokattosopimus konserni

Korkokattosopimuksella rajoitetaan lainasta maksettavaa korkoa. Korkokattosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskinsuojaamiseksi.

Skandinaviska Enskilda Banken

	2019	2018
Lainapääoma vastaava nimellisarvo yhteensä	0	8 776,28
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoitus)	0	224,81
Sopimus erääntyy 15.7.2019		

Koron- ja valuutanvaihtosopimus konserni

Nordea

	2019	2018
Lainapääoma vastaava nimellisarvo yhteensä		
Käypä arvo yhteensä (pankin ilmoitus)		
Sopimus erääntyy 16.10.2020		

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakinaiset, määräaikaiset, sijaiset ja työllistetyt. Lukumäärässä ei ole huomioitu perhe- ja omaishoitajia sekä kuntouttavan työtoiminnan piirissä olevia henkilöitä.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2019	2018
Yleishallinto	6	7
Sosiaali- ja terveystoimi	0	38
Opetus- ja kulttuuritoimi	68	61
Muut palvelut	1	1
Yhteensä	75	107

Henkilöstökulut	2019	2018
Palkat ja palkkiot	2 579 315,98	3 892 100,72
Henkilösivukulut	58 289,11	116 405,99
Eläkekulut	618 875,85	849 232,00
Henkilöstökorvaukset ja muut korjausevät	-24 963,62	-59 212,18
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 231 517,32	4 798 526,53
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		-3 193,14
Henkilöstökulut yhteensä	3 231 517,32	4 795 333,39

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2019	2018
Keskustapuolue	1774,07	2 118,75
Kokoomus		56,44
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1774,07	2 175,19

Tilintarkastajan palkkiot	2019	2018
Tarkastusyhteisö BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	6623,64	10 117,50
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan avustavat tehtävät	927,52	650,00
Palkkiot yhteensä	7551,16	10 767,50

Intressitahotapahtuma

Kunnanjohtajan kanssa on solmittu 1.6.2017 kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu kahdentoista kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta. Korvaus n. 73.200 €.

10 Jätevesilaitoksen tilinpäätös

Jätevesilaitoksen kirjanpidollisen taseyksikön tilinpäätös muodostuu tuloslaskelmasta, taseesta ja rahoituslaskelmasta.

Jätevesilaitoksen tuloslaskelma

	2 019	2 018
Liikevaihto	305 162,46	269 775,22
Muut tuotot	59,74	
Liikevaihto yhteensä	<u>305 222,20</u>	<u>269 775,22</u>
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet		
Ostot tilikaudella	-18 734,28	-11 368,87
Palvelujen ostot		
Palvelujen ostot	-328 505,93	-319 459,39
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		-1 500,00
Henkilösivukulut		<u>-298,89</u>
		-1 798,89
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 023,68	-36 175,82
Liiketoiminnan muut kulut	<u>-18,11</u>	
Liikelylijäämä	-68 059,80	-99 027,75
Rahoitustuotot ja kulut		
Muut rahoituskulut	-9 420,00	-9 418,63
Tilikauden alijäämä	-77 479,80	-108 446,38

Jätevesilaitoksen rahoituslaskelma

	2019	2018
Toiminnan rahavirta		
Liikeylijäämä	-42 036,12	-99 027,75
Poistot ja arvonalentumiset		36 175,82
Rahoitustuotot ja -kulut	-9 420,00	-9 418,63
	-51 456,12	-72 270,56
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Pysyvien vast luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-51 456,12	-72 270,56
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		96 431,53
		96 431,53
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	100 697,23	-23 436,88
Korottomien velkojen muutos	-49 241,11	-724,09
	51 456,12	-24 160,97
Rahoituksen rahavirta yht	51 456,12	72 270,56
Rahavarojen muutos	0,00	0,00

Jätevesilaitoksen tase

VASTAAVAA	2019	2018
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Johtoverkostot ja laitteet	627 588,14	652 285,46
Kiinteät rakenteet ja laitteet	11 827,30	13 153,66
	<u>639 415,44</u>	<u>665 439,12</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	750,00	750,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 309,20	106 006,43
	<u>5 309,20</u>	<u>106 006,43</u>
VASTAAVAA	<u>645 474,64</u>	<u>772 195,55</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	941 862,52	941 862,52
Edellisten tilikausien alijäämä	-838 540,15	-730 093,77
Tilikauden yli-/alijäämä	-77 479,80	-108 446,38
	<u>25 842,57</u>	<u>103 322,37</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	30 729,40	31 517,63
Muut velat	588 902,67	637 355,55
	<u>619 632,07</u>	<u>668 873,18</u>
VASTATTAVAA	<u>645 474,64</u>	<u>772 195,55</u>

Jätevesilaitoksen tuloslaskelman toteutumisvertailu

	TA 2019	TA 2019 muutettu	TP 2019	Poikkeama	Tot %	TP 2018
Liikevaihto						
Liikevaihto yhteensä	271 000		305 222,20			269 775,22
Materiaalit ja palvelut						
Aineet ja tarvikkeet						
Ostot tilikaudella	- 9 790		-18 734,28			-11 368,87
Palvelujen ostot	-296 000		-328 505,93			-319 459,39
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 500					-1 500,00
Henkilösivukulut	- 310					-298,89
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	- 27 000		-26 023,68			-36 175,82
Liiketoiminnan muut kulut			-18,11			
Liikeylijäämä	- 63 800		-68 059,80			-99 027,75
Rahoitustuotot ja kulut						
Korvaus peruspääomasta	-9 420		-9 420			-9 418,63
Tilikauden alijäämä	- 73 220		-77 479,80			-108 446,38

11 Luettelo käytetyistä kirjanpito- ja kirjanpito- ja kirjanpito-

Kirjanpito

Päiväkirja	Atk-tulosteena
Pääkirja	Atk-tulosteena
Tilinpäätös	Erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna
Ostoreskontra	Atk-osakirjanpitoa
Ostolaskupäiväkirja	Atk-tulosteena
Maksuluettelot	Atk-tulosteena
Myyntireskontra	Atk-osakirjanpitoa
Myyntilaskut	Atk-osakirjanpitoa
Palkkakirjanpito	Atk-osakirjanpitoa
Palkkaluettelot	Atk-tulosteena
Kirjanpito yhdistelmä tilierittelyin	Atk-tulosteena
Käyttöomaisuuskirjanpito	Atk-osakirjanpitoa
Poistoajat	Atk-tulosteena
Tase-erittely (tilinpäätösajo)	Atk-tulosteena
Käyttöomaisuusluettelot	Atk-tulosteena

Käytetyt tosittelajit		Käytetyt tositteet	
		2018	2017
02	Avaava tase	74	76
04	Muistiotositteet	1 005	981
20	Ostoreskontran suorakirjaus	4 622	4 583
24	Ostolaskun mitätöinti	2	2
2A	Laskun automaattimaksatus	277	273
2E	Ostolaskun esto/vapautus	0	2
2M	Laskutietojen muutos	1	1
2Y	Ostoreskontran yhdistely	643	655
36	Manuaaliset suoritukset	116	103
37	Viitesuoritukset	3 197	3 353
3A	Asiakastiedot uusi/muutos	234	229
3M	Myyntilaskujen muutos	0	0
3Y	Myyntikirjausten yhdistely	488	492
6I	Käyttöomaisuuden sumu-poistot	1 852	2 332
6S	Statuspalkat	33	28
9I	Siirrot yleislaskutuksesta	3 251	3 398
A1	Talousarvio	142	168
M1	Lisätalousarvio	17	10
V1	Edellisen vuoden toteutummat	11 484	11 162

Tositelajit 2019

TLAJI TOSITTEITA VIENTEJÄ

1	Tiliotteet Basware	352	2964
9	Palkkatositteet	34	5063
12	SL Laskennalliset	2	4
16	Poistot	14	646
20	Ostolaskujen maksut	245	4208
23	Ostolaskut Approval	3422	17705
30	Myyntireskontran suori	291	1191
31	Yleislaskut	1175	3093
86	Hyvitysten kohdistus M	1	2
90	Sisäiset / muistiotosi	183	1587
98	Sisäisen laskennan tul	12	24
	YHT	5731	36487

12 Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilintarkastusmerkintä

Pyhäntä 6.4.2020

Matti Konola

Mirja Kotisaari

Jarno Matikainen

Teemu Aitto-oja

Jukka Puurunen

Terhi Korsulainen

Sirpa Piippo

Jouko Nissinen
kunnanjohtaja

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitolavan mukaisesti. Tilintarkastuksesta on annettu erillinen tarkastuskertomus.

Pyhännällä __/__/2020

Elina Pesonen KHT, JHT